

Izdaja Delavska univerza Domžale, Kolodvorska c. 6, telefon 72 082. — Ureja uredniški odbor. — Odgovorni urednik Franc Gabrovšek — Izhaja vsakega 20. v mesecu. — Ziro račun: številka 5012-3-60. — Cena 0,50 din. — Tisk: Tiskarna PTT v Ljubljani

Občinski poročevalec

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE DOMŽALE

Kako do prihodnjih volitev?

Delovne skupine zvezne ustavne komisije te dni zaključujejo priprave prvih tez za novo ustavo SFRJ. Posebno pozornost so v tem okviru posvetile pripravi novega skupščinskega sistema, ki naj bi zagotovil »vodilno vlogo delavskega razreda in samoupravne pravice delovnih ljudi in občanov v sistemu družbenega odločanja in v politični oblasti tako da lahko kar najbolj neposredno sodelujejo pri sprejemanju odloči-

tev ter usklajevanju njihovih odločitev in interesov.«

Nove ustavne rešitve skupščinskega sistema, o katerega značilnostih pišemo na drugem mestu v našem listu, bodo seveda narekovale tudi bistveno drugačno, izpopolnjeno ureditev našega volilnega sistema tako v zakonodaji kakor tudi v političnih dokumentih ZK in SZDL.

Čeprav se bo javna razprava o novi ustavi in skupščinskem sistemu začela šele na začetku jesenskih dni, pa moramo v občini že sedaj in vzporedno s pripravo nove sezone in republiške ustave začeti s pripravami novega statuta občine in drugih dokumentov, ki bodo urejali in usmerjali prihodnji družbeno-ekonomski in politični sistem v občini.

Teze zvezne ustave predvidevajo, da bodo občine same določale na podlagi temeljnih načel zvezne in republiške ustave organizacijo in način dela skupščine in njenih organov.

Druga zelo pomembna naloga bo izoblikovanje stališč v okviru ZK in SZDL o delovanju novega skupščinskega sistema in o vlogi in načinu dela teh dveh organizacij v tem sistemu. Tretja naloga je izdelava programskih izhodišč, ki bodo obsegala najpomembnejše gospodarske in druge naloge, ki jih bodo morali uresničiti novi predstavniki organi, oziroma združene delegacije ter delovni ljudje z neposrednim oblikami odločanja.

Četrta naloga je izoblikovanje meril za izbiro možnih kandidatov za člane delegacij, ki bodo temelj bodočega skupščinskega sistema.

Zaradi vsebinskega novega odnosa med občani in skupščinami, ki ga bodo ustvarile delegacije in delegati, moramo vzporedno z razpravo o tezah za novo ustavo razpravljati tudi o osnutkih omenjenih dokumentov, saj lahko šele vsi ti dokumenti skupaj z ustavnimi tezami pomenijo celovito opredelitev vseh nalog na tem področju. SZDL bo v skladu s svojo ustavno določeno vlogo nosilec in povezovalc priprav teh dokumentov in razprave o njih. Opozoriti pa je treba že na tem mestu, da nov skupščinski sistem z uvedbo delegacij in delegatov pomeni bistveno spremembo tudi v tem, da bo konec z dosedanjimi volilnimi kampanjami na vsake štiri leta, saj bo izbira delegatov v okviru delegacij stalna oblika njihovega dela, oziroma dela skupščin.

Ne glede na to, ali bodo mandati sedanjih odbornikov in poslancev podaljšan za določen čas (morda za šest mesecev ali več) ali pa se to ne bo zgodilo, je treba zagotoviti dovolj časa za široko javno razpravo o novi ustavi in vseh omenjenih dokumentih. Zaradi tega je treba v tem obdobju težišče političnega dela usmeriti na oblikovanje nove ustave in spremljajočih zakonskih in političnih dokumentov. Šele v drugi fazi, ko bomo vsaj v osnovi razčistili najpomembnejša vprašanja novega skupščinskega in volilnega sistema, ko bomo sprejeli programska načela in, ko se bomo dogovorili za kriterije za izbiro delegacij oziroma delegatov, bomo lahko začeli tudi s kadrovskimi pripravami, z evidentiranjem možnih kandidatov. Nesprejemljivo je zato vsakršno agitiranje in pojavljanje imen, preden ne bomo sprejeli vsaj osnutkov omenjenih dokumentov.

POTREBNA JE SOLIDARNOST NAS VSEH

Hude poplave in neurja so v juliju t. l. povzročile v vzhodni Sloveniji ogromno gospodarsko škodo, nastali pa so tudi pereči socialni problemi, saj je veliko družin ostalo brez strehe, brez zadostne hrane, poljski pridelki so uničeni, zaloge je uničila voda.

Kot že ob mnogih prilikah se je tudi v tem primeru pokazala velika pripravljenost pomagati prizadetim področjem.

Akcija domžalskih sindikatov za pomoč prizadetim področjem se je pričela s pozivom vsem osnovnim sindikalnim organizacijam, naj v svojih delovnih organizacijah storijo vse, kar je v njihovi moči, da bi bila pomoč kar največja in hitra. Obiskali smo preko trideset delovnih organizacij ter se o podrobnosti osebno dogovorili z večino predsednikov sindikalnih organizacij.

Lahko rečemo, da je akcija solidarnosti nalletela na ugoden odmev v mnogih delovnih organizacijah naše občine. Večina se jih je že odločila, da bodo prispevale 2 % čistega enomesečnega zaslužka zaposlenih, kljub temu, da so nekateri med njimi že prispevali določena sredstva iz skladov skupne porabe. Del kolektivov pa bo svojo obveznost poravnal tudi z enodnevnim zaslužkom.

Tako so v podjetju Slovenijales v Radomljah prispevali za pomoč skupaj 15.000 dinarjev v materialu, vsak delavec pa bo prispeval 2 % od svojega enomesečnega osebnega dohodka. V Papirnici Količevo so v sklad že vplačali 15.000 dinarjev iz sklada skupne porabe, prispevali pa bodo še 2 % od enomesečnih osebnih dohodkov. Podjetje Induplati Jarše je namenilo za pomoč 5.000 dinarjev iz sklada skupne porabe, vsi zaposleni pa bodo prispevali še 2 % od svojih enomesečnih osebnih dohodkov. Iz skladov skupne porabe so prispevali še naslednji kolektivi:

Lek 100.000 dinarjev, Termit Domžale 10.000 dinarjev, Zavarovalnica Sava Mengeš 20.000 dinarjev, Filc Mengeš 3.000 din, občinske družbeno politične organizacije in skupščina pa so iz svojih sredstev prispevale 10.000 din. V delovnih kolektivih Helios in Tosama Domžale so se odločili, da bodo vsi zaposleni delali eno izmed prostih sobot v svrhu pomoči prizadetim. Za solidarnostno akcijo »2. odstotkov« so se že odločili v naslednjih delovnih organizacijah: Univerzale Domžale, Toko Domžale, Avtoservis Domžale, Hidrometal Mengeš, Mlinostroj Domžale, Lek Mengeš, Poklicna šola Domžale, Oljarna Domžale. Akciji pa se bodo pridružili še naslednji kolektivi: Trak Mengeš, Filc Mengeš, Slamnik Mengeš, Tamiz Mengeš, Komunalno gospodarstvo Mengeš, Napredek Domžale, Mojca Lukovica, Zdravstveni dom Domžale, Biro 71 Domžale, Postaja milice Domžale, Uprava SOb itd.

Žal pa je še cela vrsta kolektivov, ki samo obljublajo, storili pa niso še ničesar. Marsikje se nihče niti z delavci ni pogovoril o tem. Ne glede na dejstvo, da je akcija stekla v času dopustov, ko je težko sklicati ljudi in jih povprašati za mnenje, ni mogoče govoriti o solidarnostni akciji, ne da bi se z ljudmi pogovorili in dobili njih soglasje. Nehote se nam vsiljuje vtis, da se marsikje bojijo masovnih sestankov kolektiva. Ta strah je povsem odveč, kajti težko bi dobili človeka, ki ne bi hotel pomagati, ki bi bil proti temu, da tudi s prispevkom iz lastnega osebnega dohodka pomaga ljudem, ki jih je prizadela težka naravna katastrofa.

Nikoli se ne ve, kaj bo prinesel jutrišnji dan in ali ne bomo potrebni pomoči tudi mi sami.

OBČINSKI SINDIKALNI SVET
DOMŽALE

ZBIRNI RAČUN SKLADA ZA PRIZADETO

POMURJE 501-789-51 SDK LJUBLJANA

Strožji nadzor nad plačevanjem samoprispevka za graditev osnovnih šol

Krajevni samoprispevek za graditev osnovnih šol je bil po uspelem referendumu sprejet in uveden z odlokom Skupščine občine Domžale 1. maja 1969. S tem so se občani zavezali, da bodo redno plačevali 1 odstotek krajevnega samoprispevka od neto osebnega dohodka. Prispevek se odreja vsak mesec ob izplačilu osebnih dohodkov na poseben žiro račun pri Službi družbenega knjigovodstva v Domžalah.

Od uvedbe krajevnega samoprispevka do 31. avgusta 1972 se je na ta račun steklo 7.240.000 dinarjev. Vrednost že odprtih in končanih gradenj po sklenjenih pogodbah pa znaša 44.260.000 dinarjev.

Po izračunu predvidenega dotoka krajevnega samoprispevka od leta 1969 do 1974 bo znašala realizacija krajevnega samoprispevka 10.300.000 din. Vrednost gradenj po sprejetem načrtu pa znaša okoli 60 milijonov. Zato je občinska skupščina sprejela dodatne sklepe za konstrukcijo o dolgoročni zagotovitvi finančnih sredstev za gradnjo vseh v programu predvidenih objektov. Na osnovi teh sklepov je občinska skupščina zagotovila tudi sred-

stva iz proračuna in sprejela priporočilo, da Temeljna izobraževalna skupnost del svojih sredstev izloča za investicije. Hkrati je sklad za graditev šolske mreže sklenil pogodbo o vezavi svojih sredstev pri Ljubljanski banki, s čemer je lahko zagotovil kritje celotne investicije v skladu s predpisi.

Ker sredstva glede na dinamično gradnjo, ki se izvaja po načrtu, ne zadoščajo za pokritje vseh stroškov, je bilo potrebno pri Ljubljanski banki najeti premoštitvene kredite. Upoštevati je treba, da krajevni samoprispevek prihaja kot dohodek mesečno na zbirni račun in bo po planu zbran šele leta 1974, dočim bo osnovnošolska mreža zgrajena približno v istem obdobju.

Zaradi tega je zelo važno, da plačujejo zavezanci, ki stalno prebivajo v občini Domžale, krajevni samoprispevek vsi in točno v določenem roku, ne glede na to, ali so zaposleni v občini, ali izven nje. Vsa podjetja smo v uvedbi krajevnega samoprispevka obvestili pismeno, s prošnjo, naj računovodske službe za vse občane s stalnim bivališčem v občini Domžale, nakazujejo red-

no krajevni samoprispevek na posebni račun.

V preteklem letu smo z administrativno kontrolo pri podjetjih skušali vplivati na točno izvajanje odloka o krajevnem samoprispevku v naši občini. Pri tem smo ugotovili, da bo najbolj učinkovita kontrola nastavitve posebnega kontrolorja pri občinski upravi, ki bo v podjetjih ugotavljal, ali so v celoti odvedla krajevni samoprispevek.

Na osnovi seznamov o zaposlitvi naših občanov izven občine, bomo skušali doseči, da bodo tudi ti v celoti prispevali sredstva, za katera so se na referendumu odločili.

Opozoriti moramo, da bomo vsem, ki niso redno plačevali krajevnega samoprispevka, odtegnili to obveznost od njihovih osebnih dohodkov za vse obdobje, odkar je sprejet krajevni samoprispevek.

Zato prosimo vse občane, kot tudi delovne organizacije, da redno ugotavljajo, če jim računovodska služba v delovnih organizacijah redno odteguje samoprispevek, skladno z odlokom in upoštevajo, da bo kontrola strogo zahtevala plačilo vseh zapadlih obveznosti.

Menimo, da so ti ukrepi nujno potrebni, še posebno zato, ker se sadovi skupnega financiranja graditve šolske mreže že kažejo pri otvoritvi novih šol in pri začetih gradnjah novih objektov.

Pred bližnjim kongresom slovenskih sindikatov

Že dobra dva meseca potekajo v sindikalnih organizacijah priprave na VIII. kongres slovenskih sindikatov, ki bo v novembru tega leta. Večina osnovnih sindikalnih organizacij je že izvolila elektorje za občinsko volilno konferenco, precej pa jih je, ki tega še niso storile, kljub nekajkratnim urgencam. Pri teh zamudnikih pa žal ni samo ta pomanjkljivost. Vseskozi je v teh organizacijah prisotno politično brezdelje. Tu bo nujno (tako smo se dogovorili na predsedstvu ObSS) izvesti določene kadrovske spremembe.

Na volilni konferenci, ki bo med 25. septembrom in 5. oktobrom, bo poleg obravnave kongresnih materialov izvoljenih tudi 6 delegatov za kongres iz naslednjih panog: kemična industrija, lesna industrija, tekstilna industrija, usnjarska industrija, živilska industrija, državna uprava. Na volilni konferenci pa bo tekla razprava tudi o celotnem predlogu kandidatne liste za nov republiški svet Zveze sindikatov Slovenije.

Občinska volilna konferenca ne sme izzveneti samo kot odločujoča faza kadrovske priprave na kongres, marveč naj bo dogodek, ki se ne bo čutil samo v sindikatih, temveč tudi v drugih sredinah.

Občinski sindikalni svet
Domžale

Predlog zakona o osebnem delu

Sekretariat sekcije za obrt je 7. 9. 1972 obravnaval osnutek zakona o osebnem delu in sprejel sklep, da se bistvene novosti in zaključki s sestanka objavijo v Poročevalcu.

Bistvene novosti v zakonu

Če obrtnik ali gostinec zaposluje tujo delovno silo, lahko pri tem uporablja osnovna sredstva do 300.000 dinarjev na eno delovno mesto. Ta omejitev velja, dokler se ne prekorajči z zakonom dovoljeno število zaposlenih oseb. Prav tako omejitev ne velja, če znaša vrednost poslovnih prostorov več kot 50 % v skupni vrednosti osnovnih sredstev. Če večja vrednost strojev in opreme zahteva sodobnejši tehnološki proces, mora o uporabi take vrednosti osnovnih sredstev izdati občina soglasje potem, ko dobi mnenje gospodarske zbornice.

Zakon uveljavlja ustavno načelo, da je zajamčena osebna lastnina v privatni obrti tudi, če se obrtna delavnica združi ali razširi in preide v pogodbeno delovno organizacijo.

Kadar občan prekorači število zaposlenih ali vrednost osnovnih sredstev po zaposlenem, mora skleniti z zaposlenimi pogodbo, ki ureja vpliv posameznika na doseženi čisti dohodek, pri tem pa še naprej sam

razpolaga z osnovnimi sredstvi. Pomembna novost je možen prehod obrtnih delavnic na enak način ugotavljanja in delitve dohodka kot v podjetjih. Ta razmerja se lahko uredijo z delovno pogodbo. Pri tem se osnove za osebne dohodke in merila za udeležbo pri dobičku določene v kolektivni pogodbi.

V zvezi z zaposlovanjem tuje delovne sile predlaga izvršni svet tri variante:

— privatniki lahko zaposlujejo do 5 delavcev,

— privatnik lahko zaposli do 10 delavcev, s tem da je število razdeljeno po panogah,

— privatnik lahko zaposli največ 10 delavcev.

To velja tudi za gostince.

Delo družinskih članov se po tem zakonu ne šteje za tujo delovno silo, razen če zakon to posebej določi.

Ob ustanovitvi pogodbene delovne skupnosti, ki združuje delo enega ali več obrtnikov in ustreznega števila delavcev, se lahko zaposli do 50 % več delavcev, kot je določeno z zakonom. Za obveznosti take skupnosti jamčijo ustanovitelji s svojim premoženjem.

Odperto vprašanje v zakonu je postranski poklic. Za ukinitev tega obstaja cela vrsta razlogov. Najpomembnejši so:

— fizična obremenjenost delavca;

— odstopanje od 42-urnega delovnika;

— špekulacije pri prodaji izdelkov;

— enako drage storitve kot pri rednih obrtnikih;

— neenakopravnost po samoupravnih sporazumih itd.

Zakon določa osnove pogodbe za ustanovitev pogodbene delovne organizacije in načela za ustanavljanje obrtnih zadrug.

Zaključki:

1. Sekretariat podpira prizadevanja za izenačitev pogojev poslovanja, ki ga urejuje cenovno in delovni sili in vrednosti delovnih sredstev. Pri tem ugotavlja, da je večina novosti v tem zakonu materializirana zahteva obrtnikov občine Domžale, ki so jih izražali na vseh sestankih nekaj let nazaj.

2. Pri poglavju o tuji delovni sili posebej podpiramo predlagano tretjo varianto, ki govori o 10 zaposlenih.

3. Zahtevamo, da se v razpravi o osnutku zakona o davkih ponovno prouči problem enotne lestvice za uslužnostne in proizvodne obrtnike. Mislimo, da sedanja ureditev ne ustreza in zato vse nove obrtne delavnice težijo k orientaciji na obrtno proizvodnjo ne pa na opravljanje storitev. Zato podpiramo težnjo, da se za uslužnostne obrtnike predpiše milejša davčna lestvica ali uvede olajšava pri odmeri v odstotku ali znesku.

4. V zvezi s postranskim poklicem podpiramo težnjo, da se ta institut obdrži samo za uslužno pogojem, da nosilec ni v delovnem razmerju (kmetje, upokojenci) in diskrecijsko pravico občine, da samo oceni, komu znotraj teh kriterijev bo dala soglasje za opravljanje obrti kot postranski poklic.

5. Glede na dosedanjo prakso predlagamo pri ustanovitvi zadrug prepoved ustanavljanja temeljnih organizacij združenega dela, ker tako zadruge ne opravljajo nalog, za ktere so ustanovljene.

A. D.

»TAMIZ«

obratno podjetje Mengeš sprejme:

1. več vajencev za izučitev mizarske obrti,
2. 2 mlajša delavca za izučitev v mizarski obrti oz. stroki.

Pogoji:

- pod 1.: z dokončano osnovno šolo,
- pod 2.: z dokončanih 6 razredov osnovne šole.

Kaj v volilni program?

Pri pripravi dokumenta SZDL, ki bo vsebinska podlaga za določitev nalog novih predstavniških organov in delegacij, bomo morali seveda upoštevati predvsem že sprejete družbene usmeritve, ki smo jih opredelili:

1. z lanskimi dopolnili k zvezni in republiški ustavi,
2. s programom odpravljanja vzrokov in posledic socialnih razlik s 3. seje konference ZKS,
3. s sklepi zvezne in republiške konference ZK o nadaljnjem razvoju družbeno-ekonomskih odnosov v kmetijstvu in na vasi,
4. s sklepi in stališči ZK in SZDL o nadaljnjem razvoju vseh oblik samoupravljanja, in izobraževanja,
5. s stabilizacijskim programom.

Ta vodilni program, kot mu popularno rečemo, mora vsebovati

vse najpomembnejše naloge, ki jih bodo morale izvršiti v naslednjem obdobju občinske, republiške in zvezne skupščine ali njeni organi.

Nujni sestavni del tega programa bo tudi konkretna ocena dela sedanjih skupščin, kaj so in kaj niso naredile, v čem so bile odlike in slabosti njihovega dela. V tem okviru bomo morali oceniti tudi delo dosedanjih odbornikov in poslancev, njihovo aktivnost pri uresničevanju nalog skupščin, katerih člani so.

Pri pripravi programskih izhodišč za delo prihodnjih predstavniških organov mora sodelovati čim širši krog ljudi — vse politične organizacije, zbori občanov in same skupščine. Jasno je, da je SZDL tisto mesto, kjer se bomo dokončno dogovorili o teh izhodiščih ob aktivni idejno-politični usmerjalni vlogi ZKS.

Kakšna merila za izbiro kandidatov?

Če na kratko poskušamo skicirati tista merila, ki jih bo možno upoštevati pri izbiri delegatov in delegacij, bomo morali nedvomno upoštevati zlasti naslednja:

1. temeljno merilo za evidentiranje in izbiro kandidatov za člane delegacij, oziroma predstavniških organov je njihova pripravljenost in sposobnost za izvajanje programskih izhodišč ZK in SZDL, za delo novih skupščin, oziroma izvajanje ustave. Ta pripravljenost in sposobnost mora biti seveda konkretno dokazana z doslednim delom za izvajanje programa ZK in SZDL. Vsi tisti, ki so delovali v nsprotju s temi izhodišči, ali pa se niso dovolj angažirali za njihovo izvajanje, čeprav bi se glede na svoje znanje, sposobnost in položaj morali, seveda ne morejo biti kandidati.

2. Dosedanje delo na delovnem mestu v samoupravnih organih ter družbeno političnih organizacijah je drug manj pomemben kriterij. Samo dobri delavci in samoupravljalci so lahko dobri delegati.

Za kandidate, za delegate, ki bodo izvoljeni v krajevnih skupnostih še posebej velja pogledati kakšno je njihovo dosedanje delo v organih KS, družbeno-političnih organizacijah in društvih, na zborih volilcev itd. Pri izbiri kandidatov za delegate v organizacijah združenega dela bi morali upoštevati zlasti njihovo delo v samoupravnih organih in v družbeno-političnih organizacijah.

3. Osebna poštenost in moralno politična neoporečnost sta seveda tista kriterija, kjer ne more biti nobenih popuščanj.

Posebej bomo tu ocenjevali, ali je delo in ponašanje posameznih možnih kandidatov v skladu s stališči o socialnem razlikovanju. Pod politično neoporečnostjo razumemo, da delo posameznih kandidatov ni bilo v nasprotju s stališči in dokumenti ZK, SZDL, sindikata itd.

4. Četrti kriterij bo tudi politična aktivnost v ZK, SZDL in drugih družbeno-političnih organizacijah.

5. Sposobnost širokega razumevanja družbenih gibanj pri nas je prav tako eno temeljnih meril, povezano s sposobnostjo usklajevanja ožjih in širših družbenih interesov.

6. Pri izbiri članov delegacij in, ko bodo delegacije izbirale delegate

za razpravo in odločanje o posameznih vprašanjih, bomo morali preučiti ozko celovito sestavo, saj gre pri skoraj vsaki odločitvi v skupščini poleg strokovne za širše (ekonomske, politične) družbene dimenzije. Kandidati morajo biti zato sposobni celovito ocenjevati vzroke in posledice posameznih okrepov.

7. Vprašanje ustrezne zastopnosti različnih interesov oziroma oblik združevanja delovnih ljudi in občanov bomo sicer do določene mere rešili že z ustavo, vendar bomo morali s politično akcijo usmerjati kandidiranje tudi na ustrezno starostno zastopnost in zastopnost po spolu.

8. Kandidati bodo morali imeti organizacijske in politične sposobnosti za organiziranje in izvajanje nalog skupščin.

9. V kolikor bomo predlagali dosedanje odbornike in poslance, bo seveda zelo pomembno njihovo dosedanje delo v skupščini.

10. Delegati bodo morali uživati ugled v podjetju ali krajevni skupnosti.

11. Poleg omenjenih kriterijev pa bodo morali kandidati za pomembnejše funkcije v občini in za delegate v republiški in zvezni skupščini izpolnjevati še naslednje kriterije:

— da so sposobni vzpodbujati in organizirati sporazumevanje in družbeno dogovarjanje o vseh pomembnih vprašanjih za nadaljnji razvoj občine ali širše skupnosti,

— da imajo izkušnje pri delu samoupravnih organov; družbeno-političnih organizacij in pri usklajevanju političnega dela z delovanjem skupščine, samoupravnih organov in interesnih skupnosti,

— da uživajo podporo občanov — večine krajevnih skupnosti, oziroma zborov delovnih ljudi v organizacijah združenega dela itd.

To seveda niso vsi kriteriji. Treba jih je še dopolniti, natančneje opredeliti zato, da bomo izbrali takšne delegate, ki bodo vsak zase in vsi skupaj sposobni uresničiti program dela novih predstavniških organov.

12. Za vse delegate je treba praviloma zagotoviti več kandidatov razen v resnično izjemnih primerih.

PROGRAM

Delavske univerze Domžale za izobraževalno sezono 1972/73

Kot vsako leto pred začetkom izobraževalne sezone smo tudi letos pripravili program izobraževanja odraslih in doraščajoče mladine. V program so zajeta področja družbenega, strokovnega in splošnega izobraževanja in vse tiste oblike, ki bodo posameznikom omogočile dopolnilna znanja in tako vsakomur omogočile nadaljnje izobraževanje na višji stopnji.

PODROČJE DRUŽBENEGA IZOBRAŽEVANJA

— politične šole za člane ZK po programu, ki obsega 60 do 100 izobraževalnih ur in to s področij, ki neposredno zadevajo vprašanje političnega in gospodarskega sistema, samoupravljanja in aktualnih političnih dogajanj;

— na nadaljevalni stopnji bodo slušatelji dobili vsa potrebna še tista dodatna znanja, ki bodo najbolj aktualna za posamezne interesne skupine (gospodarstveniki, prosvetni delavci, na novo sprejeti člani v ZK;

— šole in seminarji za upravljalce so namenjeni vsem tistim, ki neposredno sodelujejo v delu samoupravnih organov. V teh šolah in seminarjih bo dan osnovni poudarek nadaljnjemu razvoju samoupravljanja;

— tečaji in seminarji za vodstva krajevnih organizacij SZDL in krajevnih skupnosti. Osnovna vprašanja zajemajo družbeno-politični sistem in medsebojne odnose na relaciji osnovna organizacija in skupščina;

— poleg tega pa zajema to področje tudi posamezne cikle in predavanja, ki so vedno aktualna v družbenem in gospodarskem življenju.

PODROČJE STROKOVNEGA IZOBRAŽEVANJA

Na tem področju bodo organizirani tečaji in seminarji za dopolnitev strokovne izobrazbe za delavce, ki delajo na delovnih mestih in morajo po zakonih ali na osnovi delovnega mesta imeti ustrezno kvalifikacijo. Programi s tega področja obsegajo naslednje:

— tečaj za pridobitev osnovnega znanja o higieni živil;

— tečaje iz varstva pri delu za vodilne kadre in organizatorje dela, za delavce v proizvodnji ter vse ostale, ki morajo poznati predpise iz varstva pri delu;

— tečaj za skladiščnike v delovnih organizacijah;

— seminar za galvanizerje;

— seminar za upravljalce »S« naprav v delovnih organizacijah;

— tečaj stenografije;

— tečaje za dopolnilna znanja v kovinski in elektro stroki;

— seminar za proučevanje psihologije potrošnika;

— tečaje za civilno zaščito za pripadnike enot civilne zaščite;

— tečaje za ljudi, ki neposredno delajo na področju gostinstva in gospodinjstkih obratih.

Poleg tega vam nudimo tudi strokovno pomoč pri urejanju samoupravnih aktov.

PODROČJE SPLOŠNEGA IZOBRAŽEVANJA

To področje obsega najrazličnejše oblike izobraževanja, ki dajejo tista znanja, ki neposredno pomagajo poslušalcem in slušateljem, da spoznajo življenje in si pridobijo posamezne veščine.

Programi s tega področja obsegajo:

— jezikovne tečaje — nemščina, angleščina, italijanščina;

— tečaje krojenja, šivanja in kuhanja;

— tečaje iz gospodinjstva in kuhanja;

— šolo za starše in življenje;

— obrambna vzgoja prebivalstva;

— estetsko vzgojo;

— predavanja s področja kmetijstva, potopisov, zdravstva, zgodovine in drugih področij.

Poleg tega organizira Delavska univerza vse druge oblike izobraževanja, za katere so zainteresirane delovne, družbene in druge organizacije in občani.

Politična akcija

Ena najpomembnejših nalog bo nedvomno enotna politična akcija vseh organizacij in delovnih ljudi pri izbiri delegatov, enotnost na temelju programskih izhodišč ZK in SZDL. Ta izhodišča so edina podlaga, temelj za delovanje vseh organizacij in občanov v volilnih pripravah, predvsem zato, ker bodo rezultat široke, demokratične javne razprave.

Prva naloga ZK in SZDL ter drugih družbeno-političnih organizacij je zato v tem obdobju organiziranje in usmerjanje javne razprave o vseh političnih dokumentih, ki bodo podlaga za izbiro delegatov, oziroma novih predstavniških organov, v drugi fazi pa konkretnih kadrovskih priprav. Nedvomno je tudi, da bo ZK v večji meri kot doslej morala aktivno usmerjati ne le splošno politično ampak konkretno pri-

pravo prihodnjih volitev. **Zveza komunistov ne more biti vodilna sila v preobrazbi družbenih odnosov, če s politično akcijo ne bo zagotovila, da bodo izbrani za delegate taki kandidati, ki bodo to preobrazbo resnično pripravili in sposobni uresničevati.**

Vsakršno prikrito ali odkrito odrekanje takšne usmerjalne vloge ZK in SZDL kot najširšega organizatorja in političnega nosilca novega skupščinskega sistema, ali delovanje v takšni smeri, je zato neposreden napad na temelje našega političnega sistema, ki ga bo treba v praktični politični akciji v kali zatreti. Seveda pa to ne pomeni oziroma ne sme pomeniti krnjenja ali zaviranja izražanja pravih, pa če tudi dostikrat nsprotujočih interesov in političnih stališč.

Franci Gerbec

Uspešno urjenje rezervnih vojaških starešin

V združenjih rezervnih vojaških starešin se v zadnjem obdobju daje večja pozornost praktičnemu urjenju in strokovnemu vojaškemu izpopolnjevanju.

Prikazovanje filmov z vojaško tematiko, urjenje v streljanju s puško in pištolo, uporaba kompasa in topografske karte na zemljišču (kar je že izvajano), seznanjanje z našo polavtomatično puško in brzostrelko, ter urjenje v streljanju (kar bo izvedeno v tem mesecu), je mnogo privlačnejše in zanimivejše za rezervne starešine.

Vabil za teoretični pouk odnosno predavanj je vse manj. Za kolektivno teoretično obdelavo se načrtujejo le tiste teme, katere niso objavljene v strokovnem časopisju. Ostalo teoretično gradivo, ki ga je potrebno osvojiti v izobraževalni sezoni, izide v »Naši obrambi«, oziroma ga bo občinski odbor ZRVS po posameznih rodovih in službah v naslednjem mesecu posredoval članom, ki ga bodo morali individualno proučiti doma, v prostem času.

Doseženi rezultati ekip in posameznikov na taktično orientacijskih pohodih:

1. Krajevno združenje RVS Domžale:

1. mesto: XI. ekipa (vodja Sokler Ivan, člani Benda Alojz, Tomažin Alojz, Breznik Viktor, Šervicelj Bernard, Tavčar Ivan in Slevec Rudolf).

2. mesto: II. ekipa (vodja Benkc Ivan, člani Bolhar Marjan, Gabrič Franc, Belšak Niko, Benko Stanislav, Gašperin Bogomir in Juvan Anton).

3. mesto: XIII. ekipa (vodja Vajt Tine, člani Vodnik Marjan, Smole Anton, Svetlin Janez, Šubelj Ivan, Zupanek Adolf).

Redosled najboljših posameznikov:

Bolhar Stane 138, Loboda Avgust 137, Svetlin Miha 136, Juvan Anton 132, Vajt Tine 131 točk.

2. Krajevno združenje ZRVS Mengeš:

1. mesto: I. ekipa (vodja Kosmač Jože, člani Grilc Vido, Klemenčič Lojze, Gubanc Tine, Majdič

par Marjan, člani Pipp dr. Marko, Komotar Ciril, Avbelj Matija, Vodušek Anton, Dernelovec Milan, Bernot Janez).

2. mesto: VII. ekipa (vodja Bajec Igor, člani Burja Franc, Brodar Maks, Oražem Jože, Štolfa Milan, Hrvat Alojz, Hudemal Ivan).

3. mesto: V. ekipa (vodja Grajzer Franc, člani Vesel Franc, Zupan Janez, Poljanšek Marko, Križnar Drago, Hribar Milan, Jereb Jože).

Najboljši posamezniki:

Pristav Marko 123, Komotar Ciril 119, Nepužlan Franc 119, Vahtar Anton 117, Lenček Jože in Bajec Igor po 116 točk.

5. Krajevno združenje ZRVS Moravče:

Člani te krajevne organizacije so se pohoda udeležili v sklopu Krajevnega združenja Domžale. Redosled najboljših posameznikov pa je bil naslednji:

Jerman Peter 137, Smolnikar Janez 120, Kepec Vinko 113, Mrčun Marjan 103 in Turšič Anton 102 točki.

Po končanih taktično orientacijskih pohodih v krajevnih združenjih je Občinski odbor že dvakrat razpisal občinsko tekmovanje najboljših ekip. Z izvedbo tega tekmovanja pa ZRVS ni imela sreče, ker je slabo vreme obkrajalo onemogočilo izvedbo tekmovanja.

MB

V prvem polletju so bili v vseh naših krajevnih združenjih izvedeni »Taktično orientacijski pohodi«. To je bila največja in glede priprav v organizacijskem smislu najzahtevnejša akcija, ki so jo krajevne organizacije s pomočjo občinskega odbora uspešno izvedle.

Ta oblika urjenja je za večino naših članov predvsem mlajših, bila nova. Po mnenju članstva je tako urjenje zelo koristno in sprejemljivo, kar dokazuje tudi zelo dobra udeležba članov na pohodih.

Pohodov, ki so bili dolgi ca. 10 km, se je udeležilo 83 odstotkov obveznih starešin. Na določeni poti so se udeleženci urili v orientaciji na zemljišču, gibanju s pomočjo topografske karte in azimutu s pomočjo kompasa, reševali so različne topografske naloge, taktično nalogo in izverli streljanje z MK puško.

Udeležba po krajevnih združenjih je bila naslednja:

— Krajevno združenje RVS Domžale 78,7 %;

— Krajevno združenje RVS Mengeš 82 %;

— Krajevno združenje RVS Radomlje 81,7 %;

— Krajevno združenje RVS Vir-Dob 96 %;

— Krajevno združenje RVS Moravče 63,6 %.

Milan, Golob Stane, Blejc Matija).

2. mesto: II. ekipa (vodja Kossec Pavel, člani Avbelj Vido, Kimovec Zdravko, Malež Ivan, Lukan Franc, Mlakar Stane, Blejc Franc).

3. mesto: V. ekipa (vodja Zabret Franc, člani Trobec Marjan, Škrlep Janez, Obreza Ludvik, Štampelj Jožef, Ogrin Pavel, Zabret Feliks).

Redosled najboljših posameznikov:

Zupan Ivan 127, Ložar Janez 113, Malež Ivan 112, Golob Stane 108, Planko Martin 108 točk.

3. Krajevno združenje ZRVS Radomlje:

1. mesto: IV. ekipa (Hauptman Ivan vodja, člani Furar Anton, Rebernak Miha, Gabrič Franc, Škofic Janez).

2. mesto: VI. ekipa (vodja Benko Janez, člani Vavpetič Vide, Capuder Martin, Stružnik Ignac, Bizjak Jože, Pipan Franc).

3. mesto: II. ekipa (vodja Rojs Vinko, člani Vollmajer Edo, Letnar Milan, Kaplja Herman, Novak Janez).

Redosled najboljših posameznikov:

Hauptman Ivan 143, Benko Ivan 133, Šuštar Alojz 132, Capuder Martin 123, Cerar Ciril 120 točk.

4. Krajevno združenje ZRVS Vir-Dob:

1. mesto: IX. ekipa (vodja Sto-

Zahteva po večjem vplivu na področje pokojninskega in invalidskega zavarovanja!

Skupščina Socialistične republike Slovenije je dala meseca julija v javno razpravo osnutek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, istočasno pa je v javni razpravi tudi osnutek statuta Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

Bistvo sprememb, ki jih prinaša osnutek novega zakona o invalidskem in pokojninskem zavarovanju ni v širjenju pravic zavarovancev, temveč v iskanju rešitev, ki naj omogočijo spremenjeni družbeno ekonomski položaj zavarovancev, ki naj bi »po novem« pridobili večji vpliv na politiko in sklepe bodoče skupnosti invalidskega in pokojninskega zavarovanja. V tem času torej potekajo javne razprave o obeh dokumentih v delovnih organizacijah naše občine, katerih organizator so sindikalne organizacije. Na veči-

ni doslej izvedenih javnih razprav so sodelovali člani predsedstva Občinskega sindikalnega sveta. K sodelovanju v javnih razpravah v posameznih delovnih organizacijah pa so bili vabljeni tudi naši republiški poslanci. Poleg vprašanj kot so: osnove za določanje pokojnine in invalidnine, usklajevanje in valorizacija pokojnin in invalidnin, financiranje pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter udeležba minulega dela v pokojninskem zavarovanju, so bile izražene zahteve po večjem vplivu delavcev — zavarovancev na področju pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Ta vpliv pa mora biti v bodoče dejansko neposreden in ne samo formalen kot doslej.

Občinski sindikalni svet
Domžale

IZPOLNIMO SVOJO OBVEZNOST — PRISPEVAJMO 2 % OD ENOMESEČNIH OSEBNIH DOHODKOV ZA PRIZADETA PODROČJA POMURJA!

Ocena političnih razmer, razprave o mladini in dogovor o nadaljni aktivnosti komunistov v občini Domžale

V poletnih mesecih sta komite občinske konference ZKS Domžale in koordinacijski odbor pri komiteju nadaljevala s politično aktivnostjo.

Komite občinske konference ZKS Domžale je na razširjeni seji z drugimi komunisti sprejel osnutek ocene političnih razmer v občini. Ta ocena naj bi pokazala tiste pomanjkljivosti, ki naj bi jih komunisti v prihodnjem obdobju odpravili.

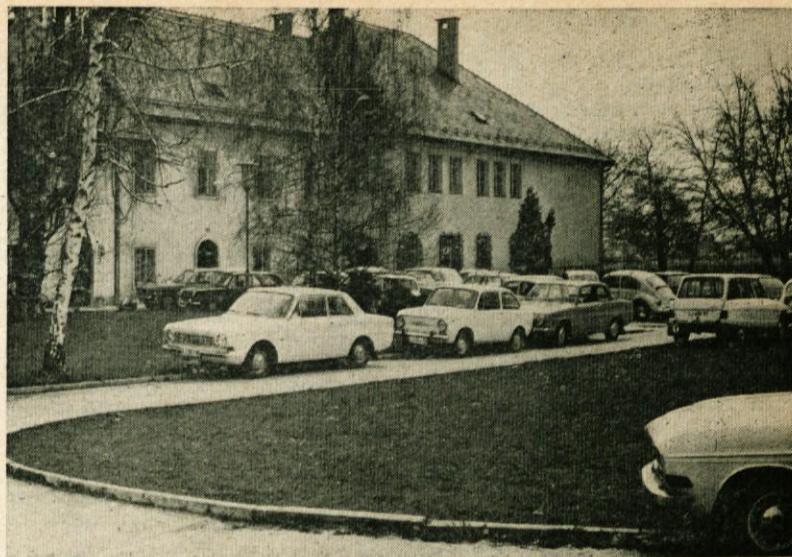
Razprave o mladini, ki so potekale (o mladinski organizaciji in položaju mladine v občini) so del razprav v Zvezi komunistov pred III. konferenco ZKJ. Razprava o mladinski organizaciji se je pričela na iniciativno republiške konference ZMS. Predstavniki tega najvišjega organa mladinske organizacije v Sloveniji je kritiziral delo izvršnih organov občinske konference ZMS v Domžalah. Stališča, ki so jih

sprejeli na tem sestanku niso še realizirali.

Pri razpravah o položaju mladih so prisotni opozorili, da bi morali mladino bolj vključevati v športno aktivnost. V ta namen bi bilo treba povsod tam, kjer je pri mladih zanimanje zgraditi igrišča, v večji meri pa bi morali tudi koristiti telovadnice v šolah, saj so namenjene vsej mladini v kraju. Sprejet je bil tudi predlog, da naj se v Domžalah ustanovi center srednjega šolstva (ekonomska ali administrativna šola ipd.).

V prihodnje bodo komunisti sprejeli enoten politični program za nadaljnje delo, pričakujemo razpravo o nadaljni fazi ustavnih sprememb, skupno s političnimi delavci v sindikatu pa bodo analizirali uresničevanje prve faze ustavnih dopolnil.

Tone Pačnik

Da so prostori raziskovalne postaje polno zasedeni, priča zgornji posnetek. Jekleni konjički počivajo, medtem ko njihovi lastniki neutrudno delajo, ali sodelujejo na enem od mnogih seminarjev.

Raziskovalna postaja Rodica v Grobljah

Slika naše kuhinje in napis pod njo v 5. številki Občinskega poročevalca sta nas vzpodbudila k temu, da smo se odločili napisati nekaj besed o tem, kdo smo in kaj tu počnemo. To bi radi povedali vsem bralcem Občinskega poročevalca — in prepričani smo, da ni malo takih, ki ne vedo o nas ničesar ali pa so si iz najrazličnejših bolj ali manj točnih podatkov ustvarili svoje podobe.

Raziskovalna postaja Rodica je samostojna finančna enota Biotehniške fakultete iz Ljubljane. Ustanovljena je bila novembra 1967, ko se je tudi vselila v prostore nekdanje Višje gospodinske šole.

Delo predavateljev na Biotehniški fakulteti je tesno povezano z znanstveno raziskovalnim delom na področju biotehniških ved. Raziskovalna postaja Rodica pa združuje naslednje enote: katedro za prehrano živali, katedro za živinorejo, katedro za tehnologijo mesa in inštitut za mlekarstvo, ki pa je moral zaradi neustreznih prostorov v Grobljah ostati v Ljubljani.

Na Raziskovalni postaji Rodica je 56 zaposlenih, od tega dela v Grobljah 44 oseb, ostali pa v obratih (Križ, Prevoje, Komenda). Naša dejavnost je razvidna iz zgoraj naštetih enot. Ker pa je večkrat slišati pripombe, da sploh nimamo izkoriščenih prostorov, naj lepo po vrsti razložimo, kaj je v posameznih poslopih.

Ob prihodu v nekdanjo grobeljsko graščino človek najprej opazi novejšo zgradbo — novi internat, ki je s pokritim hodnikom povezan s starejšim. V teh dveh stavbah so 4 stanovanja za naše uslužbenke, pisarna — recepcija, spalnice, ter v kleti pralnica in kurilnica. Ob prvem prostoru v Grobljah in smo z največjim navdušenjem sprejeli teh dveh stavb s spalnicami, ker smo se zavedali, da jih ne bomo mogli polno zasesti z našimi

študenti. Nato smo se odločili, da jih bomo oddajali za večdnevne seminarje, na katere prihajajo ljudje iz najrazličnejših krajev. Tako imajo lahko na enem mestu predavanja, hrano in prenočišča. V poletnem času pa imamo večje skupine domačih in tujih študentov.

Vsakas tvar, ki se je človek na novo loti s polno mero navdušenja in zanimanja, kako bo delo potekalo in kakšni bodo rezultati, se zdi sprva preprosta in lahka, sicer z mnogimi »problemčki«, zavitimi v meglo, ki pa verjetno prav zaradi tega še bolj vlečejo k delu. Tako je bilo tudi z našim »hotelom«. Osebe v internatu in kuhinji je v glavnem ostalo isto, kot je bilo na VGŠ in to nam je v marsičem veliko pomagalo, toda način dela se

je bistveno spremenil. Kajti velika razlika je, če imaš v hiši celo leto iste ljudi ali pa če se menjajo vsak teden. Kot primer naj navedem to, da se običajno število obrokov poveča pri takih skupinah od 3 na 5 ali 6, kar zahteva več osebja in tu so se začele prve težave, ki smo jih sicer z dobro voljo tako ali drugače začasno reševali, povsem rešiti pa jih nismo nikoli mogli. Minevali so meseci, vrstile so se raznes kupine gostov; mnogi so se večkrat vračali, ker je bila študijska snov preobširna za en sam teden.

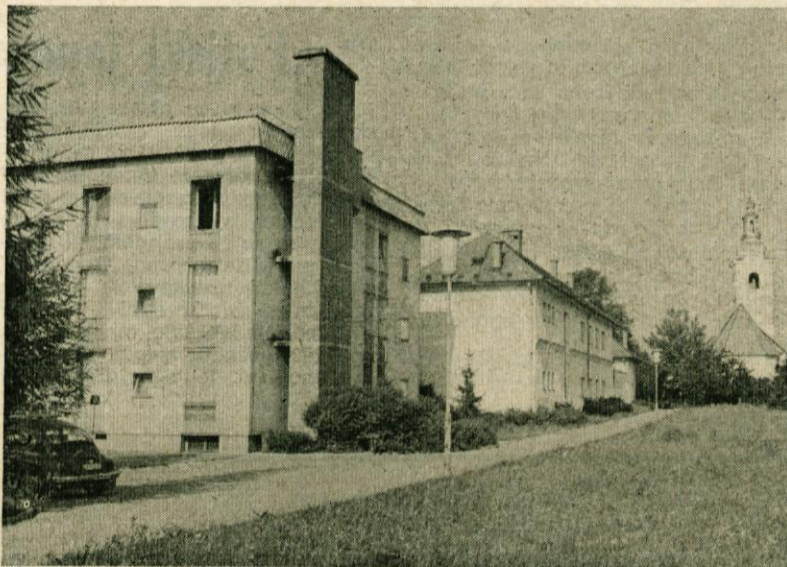
Znan pregovor pravi: časi se spreminjajo in mi se spreminjajo z njimi. In kako hitro je to spreminjanje! Človek komaj more verjeti. Internat v Grobljah je bil ob dograditvi verjetno eden najmodernejših, nekaj let pozneje, ob prevzemu BF še vedno zelo dober in naši prvi gostje so bili zelo zadovoljni, v zadnjih dveh letih pa so se vedno pogosteje pritoževali. Sobe so vse s tremi posteljami in brez vode. Na hodniku je skupna umivalnica za vseh 24 oseb, kolikor jih je lahko v enem nadstropju. Res, da je bila zgradba namenjena za študentski dom, toda priznajmo, da se vsak od nas, pa naj bo mlad ali star, vsaj zjutraj in zvečer rad sam v miru uredi, to pa pri nas ni mogoče. V sobi: sostanovalci, v umivalnici: sostanovalci in sosedje, na stranišču: vrsta. Kar poskusite se živjeti še v mislih bo zelo težko!

Nezadovoljstvo gostov zaradi neudobnega nameščenja v internatu se je večalo, manjšalo pa število nočitev, kajti skoraj vsi so rade volje plačali več, samo da so bili sami v sobah. Tako prostori res niso bili polno izkoriščeni. Ker denarja za preureditev nimamo, smo se odločili, da bomo prvo in drugo nadstropje novega internata oddali v najem Pedagoškemu inštitutu Univerze, ki ima sedaj že devet mesecev tu svoje pisarne. Nekaj sob v pritličju novega in v starem internatu smo morali še uporabiti za stanovanja naših uslužbencev, 4 sobe z 12 posteljami pa so še take, kot so bile — tu stanujejo študentje, ki imajo pri nas obvezno prakso, razni gostje biotehniške fakultete, in seveda če želijo, tudi udeleženci seminarjev in predavanj, ki so še tu, čeprav ne več tako pogosto in to največ za dan ali dva.

Stavbo na notranji strani dvorišča lahko razdelimo na dva dela: v prvem je nekaj stanovanj, obrat perutnina, kuhinja z jedilnico in kleti; v drugem pa naši upravni prostori — poleg njih v treh sobah začasno »gostuje« Biro 71 iz Domžal, in dvorana s približno 100 sedeži za predavanja. Verjetno tu ni potrebno posebnih razlag o izkoriščeni ali neizkoriščeni prostoru, saj si skoraj vsi, ki tu delajo ali stanujejo, zamažijo glave, kako bi prostore razširili in predvsem posodobili.

Nekaj več besed naj posvetim še kuhinji. To je ogromen prostor, precej nefunkcionalen in potrebno bi bilo marsikaj korenito spremeniti in dodati, da bi bila to res sodobno opremljena kuhinja. O sodobnosti pričata le novi štedilnik in hladilnik, ki sta vidna tudi na sliki in ki smo ju pred nedavnim zamenjali s tarimi zapuščinami VGŠ. V tej kuhinji pripravljamo tople obroke za naše uslužbenke, za uslužbenke Pedagoškega inštituta in Biroja 71; malice (sendviči, sokovi, kava) lahko dobijo udeleženci raznih predavanj; in zajtrke morebitni gostje, ki tu prenočujejo. Ker nadaljnji razvoj Raziskovalne postaje Rodica ne predvideva razvoja »hotele« dejavnosti, temveč razširitev znanstvenoraziskovalnih enot, je razumljivo, da ne bomo nastavljali novih moči v kuhinji in jedilnici ter se najprej lotili ureditve kuhinje, ki domačim potrebam povsem zadošča, zato da bomo lahko nekaj krat na leto pripravili zahtevna kosila in razkošno postregli šestdesetim ljudem (več ni prostora v jedilnici). Iz navedenega sledi, da pripomba

(Nadaljevanjena 6. strani)

Idilni mir je samo navidezen. V notranjosti teh poslopij pa se bije boj za nove tehnološke dosežke, ki bodo prispevali k večji, boljši in cenejši proizvodnji.

(Nadaljevanje s 5. strani)

pod objavljeno sliko naše kuhinje ni bila utemeljena.

Ostane nam še eno poslopje, to je šolska zgradba. V njej so kabineti predavateljev, 2 predavalnici za 60 oseb, poskusna kuhinja katedre za tehnologijo mesa ter kemični in mikrobiološki laboratorij. Ta dva sta res sodobno opremljena, vendar pa bo treba predvsem kemičnega v kratkem preurediti in razširiti, da bomo izboljšali delovne pogoje. V ta namen bo treba preurediti eno od že omenjenih predavalnic, s tem pa se bodo še zmanjšale možnosti za oddajanje.

In ob koncu še kratek zaključek: vsak dan je v Grobljah okrog 90 ljudi — to so redno zaposleni in stanovalci; za te ljudi dnevno skuhamo povprečno 30 kosil in pripravimo povprečno 18 malic (v kuhinji je zaposlena samo ena oseba, ki

dobi pomoč le, kadar se število malic poveča nad 20). Če pa so tu še seminarji, predavanja za študente BF ter vsakodnevni prehodni obiskovalci pri obratu perutnina in Biroju 71, lahko ugotovimo, da je število ljudi na dan tudi do 200. Ali je večji promet sploh še mogoč? Ne dvomim, da se bo našel kdo, ki bo predlagal, naj na primer veliko dvorano v upravnih stavbi dajemo v najem za ples in veselice — s tem bi vsakodnevni živ-žav podaljšali za nekaj ur. Toda dokler bo v Grobljah Raziskovalna postaja Rodica, se to ne bo zgodilo. Marsikdo od naših znanstvenih raziskovalcev dela ponoči v noč. Z velikimi napori si morajo izbojevati najosnovnejša finančna sredstva za svoje delo in mislim, da je res najmanj, kar jim lahko nudimo za njihovo požrtvovalnost — vsaj nekaj ur miru na dan.

T. Ž.

Spodbudno delo Društva upokojencev

Domžalski upokojenci so letos pričeli z živahnim delom v svojem društvu. Do sedaj so za svoje člane organizirali že tri izlete na Primorsko, enega na Dolenjsko v Novo mesto in Kostanjevico ter na obisk k Društvu upokojencev v Laškem, kjer so si ogledali nov Dom upokojencev. Peti izlet je bil v Prekmurju, tudi tam so videli nov Dom upokojencev. Naslednji izlet pa bo 7. oktobra v Belo krajino.

Novi odbor je po sklepu zadnjega občnega zbora društva takoj pričel z akcijo za gradnjo stanovanjsko-poslovnega Doma upokojencev v Domžalah. Ko so si odborniki ogledali celo vrsto novozgrajenih stanovanjskih hiš za upokojence (v Litiji, Zagorju, Hrastniku, Laškem, Žalcu, Ljubljani in Murski Soboti), so se odločili graditi petnadstropno stavbo, v kateri bo ca 40 enosobnih stanovanj in garsonjer, ki se bodo trajno uporabljala za upokojence. V pritličju bo pisarna društva, klubski prostor za upokojence in dnevni prostor za stanovalce. V stavbi bo centralno gretje, poleg stopnišča bo tudi osebno dvigalo. Kako nujno potrebna je ta gradnja pove podatek, da je na področju naše občine ca. 3000 upokojencev. Med temi je mnogo takih, ki so imeli vedno nizke osebne dohodke in imajo zato tudi zdaj nizke pokojnine, tako da si nikoli niso mogli ustrezno rešiti svojega stanovanjskega problema. Tem — 0 najpotrebnejšim bodo namenjena stanovanja v prvem stanovanjskem objektu domžalskih upokojencev. Tudi skupščina občine je pokazala polno razumevanje za pobudo Društva upokojencev in na zadnji seji obeh zborov 18. 7. 1972 podprla iniciativo, da se zgradi Dom upokojencev v Domžalah. Tudi BIRO »71 Domžale« je razumel prizadevanja upokojencev in predvidel lokacijo v centru mesta, tj. v bližini Zdravstvenega doma in

avtobusne postaje in kar je glavno, na prazni parceli, tako da bo z gradbenimi deli možno pričeti takoj, ko bodo urejene vse formalnosti. Dom bo sličen pravkar zgrajenemu Domu upokojencev v Ljubljani-Siški. Takšna in tako potrebna ležala neizkoriščena in upokojenci stanovanja za upokojence bi društvo lahko zgradilo že pred leti. Tako so znatna finančna sredstva po večini niti niso vedeli, da so to sredstva 4% prispevkov, ki se stekajo od pokojnin v posebni sklad za graditev stanovanj, ki se trajno uporabljajo za upokojence. Medtem ko se iz leta v leto višajo cene gradbenim storitvam, bomo pričeli graditi v Domžalah šele prvi stanovanjski dom za upokojence. V Žolcu in v Zagorju gradijo že drugega oziroma tretjega. Zadnji čas je bil, da so se tudi domžalski upokojenci končno prebudili in se spomnili, da si za svoj denar lahko ustvarijo dom, kakršne vidimo že v vseh večjih krajih. Če se bodo gradbena dela pričela tako kot je želeli, se bodo upokojenci jeseni 1974 že vselili v svoja nova stanovanja.

Če je izrečena graja zaradi nedelavnosti in neodgovornosti društva oziroma odbora v zadnjih letih, je ta pač utemeljena in zaslužena. Prav tako pa je zaslužena posebna pohvala pevskega zboru »Upokojenec«, ki neumorno sodeluje na vseh proslavah in prireditvah, če je treba tudi izven naše občine. Zbor je imel samo letos deset javnih nastopov v raznih krajih in samostojni koncert v Domžalah. Žal mora zbor premnogokrat zapeti v zadnje slovo bčanom. Samo letos je 45-krat zapel na pogrebih v Domžalah in okoliških krajih. Tudi za pevski zbor bodo nastopili lepši časi, ko bo imel ustrezeni prostor za vaje v novem Domu upokojencev v Domžalah.

I. R.

POŽARNOVARNOSTNI TEDEN 1972

V počastitev Požarno-varnostnega tedna bo ObGZ Domžale organizirala več prireditev, s katerimi bo potrdila in opravičila svoj obstoj ter prikazala uspešnost dela med društvu po strokovni plati.

S pomočjo društev in polnega razumevanja članov bomo pripravili naslednji program:

GASILSKA TEKMOVANJA

nedelja: 17. september 1972 ob 8. uri v GROBLJAH

— občinsko tekmovanje mladinskih in pionirskih desetini;

nedelja: 24. september 1972 ob 8. uri v GROBLJAH

— občinsko tekmovanje desetini članic in članov.

VELIKA GASILSKA VAJA

sobota: 30. september 1972 ob 16. uri v centru Domžal

— sodelujejo gasilske desetini s področja Občinske gasilske zveze Domžale.

Vaja bo prikazana z moderno gasilsko opremo ob sodelovanju Gasilske brigade iz Ljubljane in podjetja »PASTOR«, ki izdeluje sredstva za kemično gašenje.

Po končani vaji bo zbor desetini in skupni odhod na slavnostno akademijo.

GASILSKA AKADEMIJA

bo po končani vaji v hali Komunalnega centra Domžale, to je v soboto 30. septembra 1972 ob 18. uri s sporedom:

1. POZDRAVNA KORAČNICA

— izvaja pihalni godba iz Domžal

2. POZDRAV GOSTOV IN GOVOR PREDSEDNIKA

ObGZ DOMŽALE

3. NARODNE PESMI

— poje moški pevski zbor Gasilskega društva Radomlje

4. GASILSKE PESMI

— recitacije

5. NARODNE PESMI

— poje oktet bratov PIRNAT iz Jarš

6. RAZGLASITEV REZULTATOV TEKMOVANJ, PODELITEV ODLIKOVANJ TER PRIZNANJ GASILCEM TER DESETINAM

7. VII. KONGRES GZS

— prikaz barvnega filma o Kongresu in sodelovanju ObGZ Domžale

8. VENČEK NARODNIH PESMI

igra pihalna godba iz Domžal

Vljudno vabimo vse občane, simpatizerje gasilske dejavnosti, da se udeležijo vseh prireditev in s svojo prisotnostjo poudarijo pomembno delo gasilcev, ki je izključno namenjeno v obrambo pred sovražnikom, ognjem ter drugimi naravnimi nesrečami in v prid občana kakor tudi naše socialistične družbe.

Poljski jamarji v Domžalah

31. avgusta so obiskali domžalske jamarje kolegi iz Glinic na Poljskem. Domžalčani so jih pričakali pri jamarskem domu na Gorjuši. Po kratkem razgovoru so odšli na skupno raziskovalno akcijo za katero so se že prej domenili. Obiskali so Miševo jamo. O poljskih jamarjih kot raziskovalcih je treba reči, da so zelo korajžni in hitri pri spuščanju in plezanju, ter da lestvic sploh ne poznajo, ampak uporabljajo samo vrvi. To je že drugi obisk

teh jamarjev v Domžalah. Prvič so prišli 1969. Po vrnitvi z akcije so si Poljaki ogledali Železno jamo, Jamarski dom, klubski prostore in Robičevo razstavo. Tu so jim domžalski jamarji pripravili prisrčno srečanje in jim pokazali diapozitive o lepotah našin jam in o delu Društva za raziskovanje jam »Simon Robič« Domžale. Prenočili so v domu. Dogovorili so se, da jim bodo Domžalčani vrnil obisk naslednje leto.

Obrtniki prispevajte za prizadeto Pomurje

3. člen

Komisija poroča o svojem delu občinski skupščini.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem vestniku SOB Domžale.

Številka: 020-5/72

Datum: 18. 7. 1972

PRESEDNIK
skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, l. r.

Na podlagi 12. in 15. člena zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67) in 134. člena statuta občine Domžale je skupščina občine Domžale na seji občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti dne 18. 7. 1972 sprejela

ODLOK

o spremembi zazidalnega načrta za sosese med Ljubljansko, Šercerjevo in Lobodovo ulico v Domžalah.

1. člen

Sprejme se sprememba zazidalnega načrta za sosese v Domžalah med Ljubljansko, Šercerjevo in Lobodovo ulico (št. 6606, SGP Slovenija-cesta, februar 1966, in št. 751/67, LUZ Ljubljana, marec 1967) — »Sprememba gabarita stolpnice«, ki jo je izdelalo podjetje BIRO-71 Domžale aprila 1972.

2. člen

V prvem členu navedena dokumentacija je sestavni del tega odloka.

3. člen

Za urbanizem pristojni svet skupščine občine Domžale lahko dovoli manjše odmike od sprejetega načrta glede posameznih objektov in komunalnih naprav v skladu s 15. členom zakona o urbanističnem planiranju (Ur. list SRS, št. 16/67).

4. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem vestniku občine Domžale.

Številka: 350-18/72

Datum: 18. 7. 1972

PRESEDNIK
skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, l. r.

Skupščina občine Domžale je na podlagi 2. odstavka 45. člena zakona o starostnem zavarovanju kmetov (Ur. list SRS, št. 13/72) in 134. člena statuta občine Domžale na seji občinske zbora in zbora delovnih skupnosti dne 18. 7. 1972 sprejela

ODLOK

o merilih za ugotovitev dolžnega zneska prispevka za starostno zavarovanje kmetov.

1. člen

Komisija, ki jo po 44. členu zakona o starostnem zavarovanju kmetov imenuje občinska skupščina s pooblastilom, da ugotavlja plačilno sposobnost zavezancev za plačilo prispevkov za starostno zavarovanje kmetov, je dolžna kot razlog za zmanjšanje plačilne sposobnosti upoštevati naslednje okolnosti:

1. Število za delo sposobnih družinskih članov v odnosu do obsega kmečkega gospodarstva, upošteva je usmerjenost oziroma specializirano

OBVESTILO

Obveščamo vse posestnike (lastnike parcel, zgradb), da dvignejo nove posestne liste po 6,50 din vsak poneдельник od 8.—12. ure, sredo od 8.—17. ure in petek od 8.—. ure na Geodetski upravi (Kataster) v Domžalah.

Skupščina občine Domžale
Geodetska uprava

ranost proizvodnje, zaokroženost posesti in druge podobne okolnosti.

2. Število za delo nesposobnih članov, med njimi število predšolskih otrok v obveznem šolanju, otrok na ostalem šolanju, število ostarelih ljudi ter ljudi, ki so začasno ali trajno zaradi bolezni nesposobni za delo, upošteva je naravo njihove bolezni in obseg potrebne oskrbe in nege.

3. Dostopnost, prometno povezanost kmetije, tehnično in drugo opremljenost kmetije, kar vpliva na rentabilnost in tržno sposobnost.

4. Vse druge okolnosti, ki vplivajo na gospodarsko-socialne razmere družine.

2. člen

Med razloge, zaradi katerih se povečuje plačilna sposobnost zavezanca in izboljšuje njegov socialni položaj, pa komisija šteje in upošteva:

1. Obseg in vrsto dohodkov, doseženih z obdelavo kmetijskih proizvodov, storitvami, uslugami, vrsta dohodkov iz delovnega razmerja in drugih virih dohodkov vseh oseb, ki živijo v skupnem gospodinjstvu zavezančevega kmečkega gospodarstva.

2. Gojitev intenzivnih kultur ali usmerjenost na stranske dejavnosti, ki niso ustrezno zajete v katastrskem dohodku.

3. Obseg in oblika potencialne moči, ki jo zavezancu nudijo potencialni dediči in drugo sorodstvo.

3. člen

Komisija oceni obseg in medsebojni vpliv v 1. in 2. členu okolnosti in določi dolžni znesek z ustrezno utemeljitvijo.

4. člen

Ta odlok se objavi v Uradnem vestniku SOB Domžale in prične veljati osmi dan po objavi.

Številka: 191-1/72

Datum: 18. 7. 1972

PRESEDNIK
skupščine občine Domžale
Albin Klemenc, l. r.

Z julijskih sej občinske skupščine Domžale

Pred skupščinskimi počitnicami sta bili dve seji občinske skupščine. Delovna seja je bila 18. 7. 1972, slavnostna v počastitev praznika občine pa 27. julija. Ta je bila skupna s kamniško skupščino občine, in sicer letos v Kamniku.

Za delovno sejo so pripravili svoja poročila vsi občinski pravosodni organi. Občinsko sodišče Domžale je tokrat pripravilo poročilo o problemih stanovanjskih izvršb. Te so namreč tudi ena od nalog sodišča, ki jim jih nalaga zakon o stanovanjskih razmerjih. Z ozirom na perečo problematiko na tem področju je sodišče želelo seznaniti z njo tudi skupščino občine. Po navedenem zakonu namreč preneha stranki pravica do uporabe stanovanja tudi na podlagi sodne odpovedi ali na podlagi sodbe o izpraznitvi stanovanja. Kadar gre za sodno odpoved — razen pri odpovedih podnajemniškega razmerja — je treba preskrbeti stranki drugo primerno stanovanje, ali najpotrebnejše prostore. Pri sodbah za izpraznitev stanovanja pa zakon ne predvideva niti primerne stanovanja, niti najpotrebnejših prostorov. V zvezi s tem so bila v poročilu sodišča opisana redna in izredna pravna sredstva, ki so dovoljena in, ki jih prizadete stranke tudi izkoristijo, še bolj pa človečnost, s katero skuša sodišče izvrševati pravomočne izselitvene sodbe. V razpravi na poročilo so se odborniki strinjali s predlogom, da bi skupščina priporočila delovnim in drugim organizacijam, ki razpolagajo s stanovanjskim fondom, da skušajo v večji meri v okviru svojih možnosti upoštevati primere sodnih odpovedi, seveda pa je v prvi vrsti potreben tudi interes samih zavezancev, da si najdejo drugo stanovanje. Tudi obveščanje javnosti o problemih stanovanjskih izvršb je še vedno premalo objektivno, kar ima za posledico neupravičeno kritiko nepravilno obveščenih občanov nad delom sodišča, ki je po ustavi in zakonu dolžno delati po obstoječih predpisih.

Poročilo občinskega javnega tožilstva je vsebovalo podatke o delu v preteklem letu, in to za območje občin Domžale in Kamnik. Napram letu 1970 se je število prijavljenih oseb in kaznivih dejanj v letu 1971 povečalo, predvsem zaradi kaznivih dejanj v zvezi s prometnimi nesrečami in manjšimi premoženjskimi delikti. Večino prijav so podali organi milice ter uprava javne varnosti v Ljubljani, medtem ko so delovne organizacije povsem nezainteresirane za prijavljanje prestopkov oziroma kaznivih dejanj svojih delavcev. Prav tako ni prejelo tožilstvo v preteklem letu nobene prijave zoper storilca kaznivega dejanja davčne utaje. V preteklem letu je občinsko javno tožilstvo obravnavalo tudi manj mladoletnikov, kar kaže na to, da je prestopništvo mladoletnikov v upadanju, pri tem je treba upoštevati, da je precej mladoletnikov s tukajšnjega območja storilo težja kazniva dejanja in je zato te mladoletnike obravnavalo okrožno javno tožilstvo v Ljubljani.

Poročilo občinskega javnega pravobranilstva je bilo naslednje poročilo, ki je bilo predloženo občinski skupščini. Vsebovalo je podatke o delu na območju devetih občin, za katere je ustanovljeno ter za njihove sklade, krajevne skupnosti, zavode in delovne organizacije ter jih zastopalo v njihovih premoženjskih pravicah in obveznostih pred sodišči in drugimi državnimi organi kot zakoniti zastopnik. Vse druge imetnike pravice uporabe družbene lastnine pa zastopa kot pooblaščen zastopnik. Poročilo je vsebovalo še posebej podatke o obsegu dela za občino Domžale.

Organ za kaznovanje prekrškov pri SOB Domžale je pripravil poročilo o svojem delu v preteklem letu in v prvi polovici tekočega leta. Najbolj številni so bili prometni prekrški, in sicer največkrat zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja in vožnje motornega vozila pod vplivom alkohola. Kaznovalna politika se je za te

vrste prekrškov poostriala, vendar je kljub temu precej povratnikov, predvsem med vinjenimi vozniki, ki predstavljajo v prometu največjo nevarnost. Med drugim je v poročilu sodnika za prekrške nakazan problem, s katerim se bori omenjeni organ, to je s premajhnimi in neustreznimi prostori.

Iz poročila službe pravne pomoči je razvidno, da je ta nudila na podlagi dogovora z občino Domžale brezplačno pravno pomoč osebam, ki so pod socialnim varstvom in prejema stalno ali začasno podporo, osebam, ki prejema priznavalnino, nadalje pomoč v zadevah borcev in vojaških vojnih invalidov, pokojninskih in drugih zadevah socialnega zavarovanja ter delovnih sporih. Iz pristojnosti komisije za prošnje in pritožbe je bilo obravnavanih 23 zadev, ki so se nanašale na civilno pravna in kazensko pravna razmerja, na socialno zaščito, stanovanjska vprašanja in probleme na delovnih mestih.

V razpravi na poročila so odborniki posvetili največ pozornosti vprašanju odvajanja upravnih in drugih kazni republik, medtem ko morajo občine zagotoviti vse pogoje za nemoteno delo občinskih pravosodnih organov iz svojih proračunskih sredstev. Skupščina je sprejela sklep, naj se v bližnji prihodnosti sestanejo predstavniki občinskih pravosodnih organov, predsedstva skupščine in drugih občinskih organov in služb in se dogovore o koordinaciji dela na tem področju ter razčistijo pristojnosti posameznih organov na področju odkrivanja gospodarskega in drugega kriminala. Ker imajo vsi pravosodni organi s sedežem v Domžalah problem zaradi premajhnih in neustreznih prostorov, je skupščina ponovno sklenila, da je treba pri gradnji in urejanju središča mesta Domžale zagotoviti ustrezne prostore za omenjene pravosodne organe in za Postajo milice Domžale. Ko je odločila še o nekaterih drugih vprašanjih oziroma predlogih v zvezi z obravnavano problematiko, je skupščina predložena poročila soglasno potrdila.

V nadaljevanju se je so odborniki soglasno potrdili zaključni račun proračuna občine za leto 1971 ter zaključne račune enajstih skladov občine za preteklo leto.

(Nadaljevanje na 9. strani)

(Nadaljevanje z 8. strani)

Na predlog odloka o ukinitvi sklada za izgradnjo ceste Želodnik—Moravče je bilo več prijav za razpravo, predvsem zaradi ureditve še nekaterih problemov oziroma posledic omenjene gradnje. Tako je odbornik Rudolf Osolin med drugim zahteval, da se reši vprašanje dovoza na cesto Želodnik—Moravče iz vasi Brezje in okolice in tudi sicer odpravijo še drugi problemi v zvezi z urejanjem zemljiških zadev na območju KS Krtina. Odbornik Albin Penič je postavil vprašanje v zvezi z izogibaščem oziroma avtobusno postajo na Selu na moravški cesti. Po sklepu skupščine naj ta problem rešuje pristojna KS oziroma predsedstvo zbora volivcev z občinskim cestnim skladom, ki bo prevzel vse obveznosti ter sredstva in pravice ukinjenega sklada za izgradnjo ceste Želodnik—Moravče. Omenjeni sklad je namreč svojo nalogo uspešno opravil, saj je nova cesta že dve leti v uporabi. Če bi bilo na razpolago več denarja, bi bila cesta vsekakor še bolj urejena. V prihodnjem letu bo verjetno na razpolago znatno več sredstev za rekonstrukcijo cest. V zvezi s tem bo treba pripraviti vrstni red rekonstrukcij za prihodnje leto, o katerem bo seveda predhodno sklepala občinska skupščina.

Pri nadaljnjih treh točkah dnevnega reda ni bilo prijav za razpravo in so odborniki soglasno sprejeli odlok o merilih za ugotovitev dolžnega zneska prispevka, po katerih se mora ravnati ustrezna občinska komisija pri ugotavljanju zmanjšane plačilne sposobnosti zavezancev za plačilo prispevkov za starostno zavarovanje kmetov.

Nadalje je skupščina pooblastila svet za finance, da bo upravljal s sredstvi, ki so predvidena v proračunu za leto 1972 za dejavnost krajevnih skupnosti in za dodatno financiranje po posebnih merilih, ki jih je pripravila posebna skupščinska komisija. Sprejela je tudi odlok o ustanovitvi komisije za ugotavljanje izvora premoženja, medtem ko bo o imenovanju članov komisije skupščina še sklepala, ko bo pripravljen ustrezen predlog komisije za volitve in imenovanja.

Daljša razprava se je spet razvila v zvezi s predlogom odloka o spremembi zazidalnega načrta za sosesko med Ljubljansko, Šercerjevo in Lobodovo ulico v Domžalah in o sprejetju arhitektonske zazidalne študije kompleksa Doma počitka Domžale. Po razpravi so sprejeli odborniki le predlog odloka v zvezi s spremembo zazidalnega načrta, ne pa tudi predloga glede arhitektonske študije. Odborniki so namreč soglasno podprli iniciativo Društva upokoencev Domžale za gradnjo doma upokoencev. Do prihodnjega leta se bo namreč iz 4 % -nega stanovanjskega prispevka, ki se zbira tudi od pokojnin, zbralo v občini okoli pol milijarde starih dinarjev. To bo že solidna osnova za pričetek gradnje doma upokoencev, katerega so si upokojenci marsikatero občine že zgradili. Domova počitka v Domžalah in Mengšu imata skupaj 230 postelj, medtem ko je v njih le okoli 80 oskrbovancev iz občine Domžale. Iz tega sledi, da sedanje kapacitete omenjenih domov povsem zadoščajo. Razpravljalci Ivan Cerar, Albin Penič, Franc Habjan, Slavko Matičič in drugi so podprli predlog društva kakor tudi predsedstva skupščine za gradnjo doma upokoencev. Kapaciteta domov počitka pa naj se prilagodi potrebam občine in ustrezno modernizirajo, medtem ko naj druge občine rešujejo te probleme v svojem okviru, ali pa sodelujejo pri predvideni modernizaciji tukajšnjih domov. V zvezi s tem je skupščina na predlog predsednika sklenila, da je treba zbrati mnenja tistih občinskih skupščin, katerih občani so v tukajšnjih domovih, glede njihovega sodelovanja pri sanaciji domov. S pripravi na gradnjo doma upokoencev pa je treba pričeti takoj. Na eni od jesenskih sej skupščine pa je treba pripraviti konkreten predlog glede lokacije in ostalih priprav.

Z odlokom o podeljevanju nagrad delavcem PM Domžale, ki ga je predložil skupščini svet za splošne zadeve, je določeno, da se delavcem PM Domžale vsako leto podelijo nagrade, in sicer ob Dnevu organov za NZ 13. maju in ob Dnevu republike, 29. novembru.

Na predlog komisije za volitve in imenovanja je skupščina nato imenovala komisijo za ugotavljanje dolžnega zneska prispevka za starostno zavarovanje kmetov, s tem da KS najpozneje v treh dneh po seji skupščine pošljejo morebitne spreminjavalne predloge glede članov nestalnega dela komisije in, ki so določene po posameznih KS. Ker v postavljenem roku in tudi kasneje ni nobena KS predložila spreminjavalnega predloga, so bili v omenjeno komisijo imenovani, in sicer za člane stalnega dela komisije:

inž. agronom Janez HREN,
inž. agronom France GORŠE in
Ferdo GOLOB, socialni delavec pri Sob Domžale;

za člane nestalnega dela komisije za ugotavljanje dolžnega zneska prispevka za starostno zavarovanje kmetov pa so bili po posameznih krajevnih skupnostih imenovani:

za KS Domžale LOŽAR Franc, Domžale, Študljanska
HABJAN Franc, Domžale, Ljubljanska 28
za KS Blagovica PUSTOTNIK Jože, Vošče 6
LEVEC Franc, Prilesje 2
za KS Češnjice BURKELJCA Maks, Selo 5
PUSTOTNIK Stane, Lipa 6
za KS Dragomelj BANKO Anton,
Dragomelj 26
ZAJC Janez, Pšata 28
za KS Homec RODE Jože, HOMEK, Goščičeva 19
ŠTRUKELJ Janez, Spodnje Loke 6
za KS Krtina KRŽAN Miha, Žeje 1
KOS Janez, Brezje 10
za KS Lukovica VESEL Jože, Gradišče, p. Lukovica
ORAŽEM Franc, Tranjava
LOŽAR Franc, Trzin, Mengeška 15
KEPIC Anton, Trzin, Habatova 1
za KS Peče RAZPOTNIK Jože, Dol, p. Peče
STEGNAR Anton, Preterž, p. Peče
ZUPAN Janko, Preserje, Pelechova 12
ČERNIVEC Alojz, Preserje, Kamniška 34
za KS Prevoje KAŠNIK Leopold, Vrba pri Lukovici
PRIMOŽIČ Jože, Prevalje 3, p. Lukovica
za KS Rafolče ZAJC Avgust, Straža, p. Lukovica

DOLINŠEK Vinko, Dupelj-
ne 9
KRIVEC Anton, Zg. Jarše 9
GROŠELJ, Preserje 3
PAVLIČ Lovrenc, Obrše 4
ALEŠ Leopold, Topole 8
RUČIGAJ, Loka,
Mušičeva 34
za KS Moravče VIDIC Ivan, Hrastnik 4
KRULC Jože, Češnjice pri Moravčah 28
za KS Tomo Brejč GABRŠEK Janez, Češenik 3
Vir PIRNAT Franc, Brezovica 8
za KS Trojane LEVC Ernest, Log 3
za KS Radomlje CELESTINA Franc, Zavrh 2
KOSMAČ Janko, Škerjančeva 5
za predsedstvo NASTRAN Ivan, Radomlje,
ZV Rova Prešernova 19
za predsedstvo HUBBAR Viktor, Zg. Prekar 3
ZV Velika vas DEŽMAN Stane, Velika vas 7
za predsedstvo KLOPČIČ Miha, Vrhpolje
ZV Vrhpolje CERAR Anton, Zalog

Na predlog sveta za finance je skupščina nato soglasno sprejela sklep, da se iz rezervnega sklada občine izplača

a) KS Trojane 6000 din za odpravo škode po neurju na cesti Trojane—Hribi in

b) predsedstvu ZV VRHPOLJE 6000 din za odpravo škode po neurju na cesti Vrhpolje—Sp. Javoršiča.

Nadalje je skupščina sklenila, naj do prihodnje seje skupščine predsedstvo skupaj z ustreznimi službami pripravi predlog za spremembo proračuna občine za leto 1972, in sicer naj bi se proračunska sredstva namenila za odpravo najbolj kritičnih problemov na komunalnem področju, sredstva TIS in drugih proračunskih potrošnikov pa namenila za izgradnjo šolske mreže. Razdelila naj bi jih posebna komisija oziroma svet za finance po merilih, ki jih je izdelala posebna komisija.

SLAVNOSTNA SEJA

Slovesna seja občinske skupščine v počastitev občinskega praznika 27. julija je bila tudi letos skupna s skupščino občine Kamnik, in sicer 22. julija 1927 v Kamniku. Po uvodnih slovesnostih je imel slavnostni govor predsednik občinske skupščine Domžale. Najprej je obudil spomine na dogodke pred enaintridesetimi leti, ko so 27. julija 1914 prve oborožene akcije nasproti okupatorju izvedle na domžalsko-kamniškem območju bojne skupine iz Kamnika, Duplice, Črne, Mengša, Radomelj in Trzina. Te akcije po svoji pomembnosti močno presegajo krajevni značaj. Na nobenem območju Slovenije dotlej ni bilo tako načrtnih in množičnih dejanj kot na kamniškem in domžalskem območju, zato bi jih lahko šteli za začetek množične vstaje slovenskega naroda. Nato je opisal gospodarski in družbeni razvoj obeh občin v povojnem obdobju in v bližnji preteklosti ter sodelovanje obeh občin na različnih področjih. Nato je predsednik komisije za odlikovanja pris kupsčini občine Domžale Ivan Vidali v imenu omenjene komisije predlagal občinski skupščini Domžale, da tudi ob letošnjem občinskem prazniku podeli svoja priznanja zaslužnim občanom in organizacijam. Skupščina je predlog komisije soglasno sprejela in sklenila, da prejmejo priznanje občine Domžale naslednji:

MEDALJO ZA ZASLUGE prejmejo za svoje požrtvovalno in uspešno delo na družbeno političnem področju in področju samouprave

BOGATAJ Vida
KALIMAN Marjan
KOVAC Stane
KREVS Jože
ŠKERJAN Lado in
RAK Franc ob svoji 50-letnici za uspešno delo na področju telesne kulture in delu z mladino.

PLAKETO z znakom prejmejo
BEVC Angelca za uspešno in požrtvovalno delo na vzgojnovarstvenem področju

PREŠEREN Dolfe za uspešno in požrtvovalno delo na kulturnem področju

Za uspešno delo na področju telesne kulture

SMUČARSKO DRUŠTVO MENGEŠ
GRILJ Aleksander
JUTRŠEK Slavko in
TROJANŠEK Vinko.

Za preteklo delo v družbeno političnih organizacijah

DROŽINA Anica
MIKULUŽ Anastazija
SVETLIN Žan
ZAKRAJŠEK Anton

Za uspešno delo na družbeno političnem področju:

COTMAN Janko
DRMAL Andrej
GOSTIČ Ivanka
JAŠOVIČ Vlado
KONJAR Marjan
MAROLT Stane
MUŠIČ Franc
NARAT Milan
NOVAK Marija
PETERCA Ana
SITAR Terezija
STOPAR Marijan

Za uspešno delo v samoupravnih organih in na družbeno političnem področju:

GUŠTIN Stane
HROVAT Štefan in
KOSEC Miha

Za uspešno delo na področju samoupravljanja:

COTMAN Ivo
KERŽAN Srečo
KORELC Anton
TREBUŠAK Lovro

(Nadaljevanje na 10. strani)

(Nadaljevanje z 9. strani)

Za uspešno delo pri izgradnji šolske mreže v občini Domžale:

CIBAŠEK Janez
PLESTENJAK Andrej
STANIČ Viktor
VOVK Vlado
ZGONC Miroslav, vsi zaposleni pri gradbenem podjetju OBNOVA Ljubljana.

Za uspešno delo pri pospeševanju kmetijstva v občini Domžale:

AVŠIČ inž. Lojze, predsednik sveta za kmetijstvo in gozdarstvo Sob Domžale
SIMON Franc, predsednik UO sklada za pospeševanje kmetijstva pri Sob Domžale.

Za uspešno delo na področju gasilstva:

BLEJC Franc

Za uspešno delo na področju ljudske tehnike: organizacija LJUDSKA TEHNIKA DOMŽALE

Priznanja občine bo navedenim občanom in organizacijam izročil predsednik skupščine občine Domžale Albin KLEMENC ob drugi posebni priložnosti prav tako tudi odličja predsednika republike maršala Tita, ki je v letošnjem letu odlikoval naslednje občane občine Domžale:

RED DELA S SREBRNIM VENCEM prejmejo

PIŠEK Slavko
STIPLOVŠEK dr. Miro
SVOLJŠAK Matija

RED ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO

MAZI Vinko
RED ZASLUGE ZA NAROD
ŠRAJ Jože

RED ZA HRABROST IN RED ZASLUGE ZA NAROD S SREBRNO ZVEZDO

DODIČ Jože

Nato sta obe skupščini še sklenili, da se za člana novoustanovljene skupščine republiške skupnosti za ceste izvoli Vinka GOBCA, predsednika Sob Kamnik, kot predsednika regije, ki jo sestavljajo občine Domžale, Kamnik in Grosuplje. Vse gospodarske organizacije z območja navedenih občin pa bodo v omenjeno skupščino republiške skupnosti za ceste izvolile enega člana, in sicer z območja domžalske občine. Vsi izvajalci del (gradbeništvo, projektiva, komunala itd.) iz navedenih treh občin pa bodo izvolili v omenjeno skupščino enega člana, in sicer iz grosupeljske občine. Tako bo imela vsaka od navedenih treh občin po enega člana v skupščini republiške skupnosti za ceste, vendar bodo vsi trije tvorili delegacijo omenjenih treh občin.

Ropretova razstava v Mengšu

Prizadevno Turistično društvo Mengeš je v času od 11. do 15. avgusta priredilo razstavo kiparja Franceta Ropreta (1878—1952) in ob tej priložnosti izdalo prikupno vabilo s posnetkom Ropretovega »Orača« s panoramo Bleda v ozadju in raz-

stavni prospekt s kiparjevo fotografijo in kratkim kiparjevim življenjepisom.

V pripravljalnem odboru za ureditev razstave so bili: Milan Jenčič, Lovro Korenčan, Srečo Hribar, Ida Trobec, Stane Gregorc, Slavko Pišek, Miha Gregorc, Miroslav Lavrič, Beba Jenčič, Tone Benda in prof. Črtomir Zorec.

Otvoritve razstave, ki je bila v petek, dne 11. avgusta v avli Osnovne šole Mengeš se je udeležilo toliko domačinov ter javnih in kulturnih delavcev predvsem s področja domžalske občine, da so komaj našli prostor pred številnimi eksponati kiparjevih del.

Povabljeni je najprej pozdravil in se zahvalil za obisk predsednik Turističnega društva Mengeš Milan Jenčič. Za njim je pa o kiparju Francu Ropretu spregovoril prof. Črtomir Zorec. Zares škoda bi bilo, da ne bi njegovega govora o kiparju Ropretu ne objavili v celoti, saj bi vsaka skrajšava in povzeti njegovega govora bistveno osiromašili podatke o pomembnosti tega kiparja, ki je toliko let ustvarjal v Mengšu in na katerega imajo predvsem starejši Mengešani tako lepe spomine.

Prof. Zorec je imel ob tej priložnosti sledeči govor:

Prijatelji Mengšani so me nedavno tega povabili, da bi sprego-

voril ob tej spominski razstavi besedo o njihovem nekdanjem soobčanu — kiparju Francetu Ropretu. O dobrem in delavnem človeku, ki je bil — čeprav po rodu Blejec — tudi najboljši Mengšan.

Sredi letošnjega oktobra bo poteklo že dvajset let od njegove smrti — aspomin nanj je v Mengšu za čuda še vedno tako živ. Vsekakor pas pomim na kiparja Ropreta ne ohranjajo le njegova dela, pač pa še bolj pripoved o človeških vrlinah, ki so dičile tega moža. Starejši domačini, ki se markantne osebnosti še dobro spominjajo, pravijo, da je bila Ropreta ena sama dobrota, plemenitost in prijaznost! In, da je bil vedno odprtih rok za reveže in za mladino. Kot zaveden naprednjak in narodnjak je bil vrsto let tudi starosta Sokola.

Spomin na takega človeka pa nikoli ne zamre. Na kiparja Ropreta pa bo zamrl še manj, kajti številne mengeške hiše hranijo kako njegovo plastiko, relief ali vsaj rezbarijo.

Prav mi lo mi je bilo, ko sem slišal, da si sleherni hiša v Mengšu, šteje v posebno čast, če ima v lasti kako Ropretovo delo.

S to vednostjo pa smo novotudi tudi zbrani — sredi izbora Ropretovih plastik, reliefov in rezbarij — da z dobro mislijo počastimo obletnico kiparjeve smrti.

Preden pa bo stekla beseda o značaju in ceni Ropretovega ustvarjalnega opusa, bo prav, če prej pogledamo na njegov življenjski in študijski tek.

Branc Ropret se je rodil na Bledu dne 6. novembra 1878. Kot štirinajstletni fantič je stopil v uk v podobarsko delavnico mojstra Janeza Vurnika v Radovljici. Tu si je Ropret pridobil solidno obrtniško znanje, posebno v obdelavi lepa pa tudi kamna. Vsekakor je stari podobar Vurnik na mladeniča dobro vplival. Vcepil mu je čebeljo marljivost in plemenito čustvovanje, ki je bilo — tako sodim — prav značilno za naše stare podobarje.

Iz tega skoro idiličnega vzdušja — z mojstrom sta romala od cerkve do cerkve in popravljala stare oltarje ali pa izdelovala nove — pa je mladega pomočnika izrgala avstrijska vojašnica.

Po končani triletni obvezni službi, se je nadarjeni in ambiciozni Franc Ropret vpisal v kiparski oddelek ljubljanske umetniško-obrtniške šole. Bilo je to leta 1908. Tu je postal učenec akademskega kiparja Alojzija Repiča, ki je v slovenski umetnostni zgodovini zaslužen kot pedagog, saj je vzgojil celo vrsto

pozneje slovitih kiparjev — umetnikov.

Seveda se je Ropret šele v tej šoli seznanil bolj podrobno z anatomijo, z oblikovanjem, perspektivo in zgodovino umetnosti. V šoli, pri profesorju Celestinu Misu, pa se je navdušil za ljudsko oranamentiko. To navdušenje je bilo zanj usodno. Kajti nikoli več se Ropret ni mogel izmotati iz toge dekorativnosti pri svojih kiparskih delih. Pač pa mu je smisel za ornamentiko močno koristil pri rezbarjenju.

Po končani umetno-obrtni šoli leta 1911, se je ukaželjni Ropret podal še v štajerski Gradec, da bi svoje kiparsko znanje izpopolnil. — Potem je nekaj let delal doma, na Bledu, takoj po končani prvi svetovni vojni pa se je Franc Ropret naselil v Mengšu in tu odprl svojo podobarsko delavnico. Loteval pa se je tudi pravih kiparskih nalog, portretiranja in nagrobne plastike. Kot izvršten rezbar se je posvečal tudi izrazito dekorativnim nalogam, celo izdelovanja stilnega pohištva in opreme.

Po skoro 34-letnem delu in življenju med Mengšani, je Franc Ropret tiho ugasnil. Bilo mu je tudi že 74 let in njegova bujna očkavška brada je bila že povsem srebrna. — Ni pa mu bilo dano, da bi svoj poslednji počitek našel med mengeškimi prijatelji.

Njegov grob je sedaj na Bledu. Tu, pri nas, v Mengšu pa je ostal nanj le topel in spoštljiv spomin.

Pričujoča razstava nekaterih Ropretovih del želi biti predvsem spominskega značaja. Za kako retrospektivo ni bilo časa, niti dovolj podatkov o številnih lastnikih Ropretovih plastik in reliefov, ki žive v Ljubljani, na Bledu, v Kranju in drugod.

Zato smo se za pričujočo razstavo v glavnem omejili le na izbor del, ki se nahajajo v lasti Mengešanov. Le posamezne plastike smo dobili z Bleda in iz Kranja. — Prav to pa nas je omejevalo pri izločanju manj kvalitetnih kosov, ki smo ga želeli izvesti le v korist dobrega kiparjevega slovesa.

Seveda je raznoličnost Ropretovega ustvarjanja kaj pestra. Od sakralne plastike in portretnih študij slavni Slovencev pa vse do pokrajinskih idil, folklornih figuric in stropnih rezbarij. Pogosto se ponavlja motiv Bleda in gorenjske ljudske noše, pa letnih časov in oračev na polju.

Kot kiparski material je Ropretu služil les, kamen, žgana glina, keramika in mavec. Vsekakor je bil največji mojster v lesu. Tega je kot

izkušen podobar povsem obvladal in zato je tudi najboljši, tu razstavljen delo prav iz lesa »Skrivalnica« iz leta 1911. Delo zelo spominja na kipce slovitega kiparja Ivana Napotnika, seveda je izdelano v povsem drugi tehniki, ki obuja misel na živost lesa in rast letnic. Prav tako kvaliteten je portret Ivana Tavčarja v lesu.

Potem je tu zelo dobra keramika »Sv. Krištof« in še nekaj maloplastik z Madonami.

Motijo pa pri mnogih Ropretovih delih pozlačeni ali kolorirani detajli — narejeni tako bržčas po naročnikovi želji.

Posebno ljubezen je Ropret posvečal portretom slovenskih velmož: Prešernu, Tavčarju, Cankarju in Trdini. Le tega je večkrat oblikoval, tako v plastiki kot v reliefu.

Pisatelja Janeza Trdino je Ropret tolikokrat oblikoval pač kot najslavitejšega Mengešana. — Posebno veljavo pa delajo tem glavam kiparjevi poizkusi, da bi prikazal Trdino takega, kot ga je na hitrico po naravi skiciral mladi Ivan Vapotič in ni posnemal le pisateljevih potez z znane Dolenčeve fotografije

je. V tem pogledu je bil Ropret izviren, saj je tudi bil prvi, ki je Trdinovo poprsje plastično oblikoval, torej davno pred kiparjema Savinškom in Keršičem.

Značilno za Ropretovo predanost naši kulturni zgodovini je tudi dejstvo, da je na portal svoje hiše postavil Prešernovo in Trdinovo glavo v patinirani terakoti. Obe, četudi so ju klimatske spremembe močno po-

Kipar Franc Ropret ni segal po zvezdah. Vse življenje je ostal skromen, oz. marljiv. Lahko bi ga ozna-

(Nadaljevanje na 11. strani)

(Nadaljevanje z 10. strani)

čili kot enega poslednjih slovenskih podobarjev, zaradi preprostosti in pristrčnosti, ki ju izžarevajo njegova dela.

Franc Ropret je v svojih mlajših letih bil izrazit sopotnik Vesnanov, ki so v dunajskih umetniških šolah skušali najti samosvoj narodnostno obeležen izraz, pa bodisi v motiviki ali v ornamentiki. Tu so bili Gaspari, Birolla, Santel, Smrekar in drugi. V nekaterih Ropretovih delih je toliko sorodnosti s to slikarsko generacijo, da sem celo slišal vprašanje, če tega ali onega ni slikal Gaspari.

Kipar Ropret je v letih med obema vojnama tudi precej razstavljal, skupaj z ostalimi slovenskimi umetniki v Jakopičevem paviljonu v Ljubljani. Dom in Svet pa je že v letih 1908, 1909 in 1928 objavljal reprodukcijo Ropretovih del.

Tako sem vam skušal na hitrico predočiti portret kiparja Franca Ropreta. Dobrega, preprostega, ljudskega umetnika v najboljšem pomenu besede. In kot tak naj nam za

vedno ostane v lepem spominu.

Nato so si gostje in prvi obiskovalci ogledali razstavljena dela, ki so bila okusno razvrščena na panojih in podstavkih. Otvoritev razstave so na filmski trak posneli tudi prizadevni člani Foto-kino kluba Mavrica Radomlje.

Mislím, da je prav, da tu navedem tudi nekaj n. isli, ki so jih zapisali posamezni obiskovalci v knjigo vtisov:

»Čestitam organizatorjem razstave za uspelo prizadevanje, da počastijo Franca Ropreta, ki je največ ustvarjal v Mengšu. Razstava je hkrati tudi lepa popestritev kulturnega življenja v Mengšu in želeži je, da bi podobno dejavnost nadaljevali, zlasti še, ker je izreden obisk na otvoritvi pokazal, da se Mengšani za likovne razstave zelo zanimajo.«

»V Mengšu in okolici je še veliko umetnikovih del, ki bi jih bilo treba še evidentirati.«

»Ropret ni bil samo mojster in umetnik, temveč tudi pravi in veliki Slovenec.«

»Z razstavo ste dokazali, da ve-

mo kaj je lepo, da čutimo kaj je umetnost. V naših ljudeh še tli želja po lepem, še znajo čuvati in ceniti lepe izdelke. Z razstavo smo spoznali, da lahko mnogo storimo za kulturni razvoj kraja.«

»Razstava nas seznanja z domačimi stvaritvami — daje nam zavest in ponos.«

Ob koncu pa še misli, ki jih je podal Viktor Kojc iz Napatnikove galerije v Šoštanju: »Prizadevnim turističnim delavcem v Mengšu najiskreneje čestitam k izredno uspeli razstavi domačega kiparja Franca Ropreta. Kiparja Ropreta oziroma fotografijo njegovega značilnega dela Skrivalnica iz leta 1911 sem spoznal iz Koledarja Mohorjeve družbe, izdanega med I. svetovno vojno v Celovcu. Le-ta reprodukcija me je tudi napotila, da sem obiskal razstavo v Mengšu, nad katero sem resnično presenečen.«

Dovoljujem si predlagati, da bi nekatere uspele stvaritve kot: Mati z otrokom, Krištof, Trdinova glava in Orač dali odliti v bron, kot pomembno kulturno zapuščino kasnej-

šim rodovom. Trdinovo plaketo pa bi lahko porabili za medaljo zaslužnim kulturnim delavcem Kamniško-Dravškega bazena.

Razstavo bi kazalo vsekakor nadaljšati ali pa jo celo prenesti v Kranj in na Bled.«

Omenim naj tudi, da se je v teh nekaj dneh, ko je bila razstava v Mengšu isto ogledalo ca. 800 obiskovalcev, kar je za letošnje vroče poletje izredno veliko.

In kaj naj zapišem ob koncu. Turističnemu društvu Mengeš, predvsem pa prizadevnemu pripravljalnemu odboru iskrene čestitke z željo, da bi bila pričujoča razstava morda prvi korak k temu, da bi v kratkem pristopili k registraciji celotnih Ropretovih del, nakar bi lahko pristopili k retrospektivni razstavi. To domačini kiparju Ropretu vsekakor dolgujemo, saj je prav v letih bivanja v Mengšu ustvaril toliko lepih in kvalitetnih del, na katero bi bilo lahko ponosno marsikatero mesto.

Tone Ravnikar

In memoriam

PETERKA ANDREJ

V 88. letu nas je tiho in nena doma zapustil.

Z vztrajno voljo v mladosti se je dokopal do tesarskega poklica. V letu 1914 je bil mobiliziran in je okusil trdoto in strahote vojne na frontah Belgije, Rusije in Italije. Tako si je pridobil tudi jasnejši pogled na življenje in takratne režime. Veliko je čital in zato tudi dosti vedel.

Zaradi njegove politične usmerjenosti je že v stari Jugoslaviji imel težave v službi, čeprav je bil dober delavec.

Takoj po okupaciji naše dežele se začel sodelovati v OF. V letu 1943 je postal sekretar OF na Količevem in še bolj utrdil vsestranski omoč narodnoosvobodilni vojski. Čeprav že priletel, ni vedel za utrujenost.

Deloval je kot predsednik in odbornik KNOO na Viru, bil pa je tudi predsednik občinskega ljudskega odbora v Domžalah.

Telo je postalo betežno, duh pa je bil še vedno bister.

Z njim so krajevna skupnost in družbene organizacije terena Vir izgubile zaslužnega aktivista in zglednega občana.

Slava njegovemu spominu!

HVALA, TOVARIŠI ...

Čas vse prehitro teče, leta minevajo in število nekdanjih tovarišev iz časa narodnoosvobodilnega boja se leto za letom manjša. Mnogim je prav težka doba okupacije izpodkopala njihovo dragoceno zdravje. In tako se tiho leto za letom poslavljamo od tovarišev, s katerimi smo v najhujših letih naše stiske preživeli hude in tudi vesele dni.

V prijazni vasiči Rova blizu Radomelj smo v preteklem tednu, t. j. od 5. do 11. junija spremili na zadnji poti kar dva taka naša tovariša borca.

1. **KAVČIČ ANDREJ**, po poklicu je bil kmet iz vasi Rova, ki je med NOB z vsem srcem podpiral narodnoosvobodilni pokret. Čeprav bolhen, je sodeloval kot terencec na tukajšnjem področju ves čas NOB.

2. **URBANIJA FRANCE**, mizarški mojster, tudi iz Rov. Kljub številni družini je v času NOB odšel v partizane in vztrajal do konca. Po osvoboditvi je bil zelo aktiven v raznih družbeno političnih organizacijah, dokler ga ni iztrgala iz naših vrst dolga in zahrbtna bolezen. Velike zasluge si je pridobil pri obnovi požgane rovske šole in pri graditvi novega gasilskega doma na Rovih. Kako sta bila oba tovariša priljubljena med ljudmi, sta pokazala oba pogreba. Hvala vama tovariša za vse vajine žrtve in delo!

21. junija smo se zadnjikrat poslovili na Žalah od **Alfonza Pirca**. Kruta bolezen ga je iztrgala iz naše sredine v tistih letih njegovega plodnega življenja, ko je snoval vedno nove načrte, s katerimi bi kot tajnik Krajevne skupnosti Domžale pripomogel k razvoju in ureditvi Domžal.

Njegova življenjska pot se je začela v številni revni družini, trpka mladost mu ni ubila vero v življenje, ampak je le pogojevala vero in upanje, da bo ob tovariših ustvarjal lepše življenje. V vojni vihi je našel pravo pot in se po osvoboditvi vključil v družbeno in politično življenje ter delal kot tajnik KLO Domžale, nato kot direktor Pekarije Domžale in nazadnje od 1960. leta dalje kot tajnik Krajevne skupnosti Domžale.

Z vso vnemo je reševal komunalne probleme Domžal in skrbel za to, da bi Domžale kot center občine dobile čim lepši videz. Njegova volja do dela in reševanja problemov je rodila nešteto sadov, ki niso njegovi spomeniki, ampak zadovoljstvo občanov Domžal.

Skromen kot je bil, tako tiho je odšel od nas, vendar njegovega dela ostajajo. Vedno bo ostal v našem spominu, kot človek in borec za lepše življenje nas vseh.

Vedno je pri vsem svojem delu imel pred očmi človeka, delavca in svoje delo je podrejal temu cilju.

Že dolga leta je bil vezan le na svoj dom in ni mogel nikamor.

VINKO BLAJ

Komaj 60 let je napolnil, ko je sredi dela omahnil v smrt. Bil je šele dobro leto upokojen, pred tem pa je bil dolga leta zaposlen v Papirnici Količevo.

Veljal je za dobrega in poštenega občana. Kot tak je sodeloval v narodnoosvobodilnem gibanju že pred vstopom v NOV. Takrat je izgubil tudi dva polbrata, od katerih je bil eden žrtev Dachaua, drugi pa streljan od Nemcev. Priključil se je 12. brigadi in ostal v NOV vse do osvoboditve.

Po osvoboditvi je bil dolgoletni član upravnega odbora SZDL in ZB. Njegova človeška pozornost je bila podrejena vsemu dobremu, kar je lahko storil. Bil je vzgleden mož in oče, pri občanah pa zelo priljubljen, kar je potrdilo tudi njegovo zadnje spremstvo.

Ohranili ga bomo v trajnem spominu!

RAZPIS

I. osnovna šola Domžale razpisuje javno licitacijo za prodajo trisobnega stanovanja v stolpiču D v Kamniški ulici v Domžalah.

Izključna cena za stanovanje, ki meri 64,40 m² in je zasedeno, znaša 153.121,00 din in stroški celotnega postopka.

Stanovanje bo prodano najboljšemu ponudniku.

Reflektanti naj ponudbe pošljejo I. osnovni šoli Domžale do 30. septembra 1972.

Novice iz Moravč

Dne 2. 9. je bila v Moravčah lepa prireditev — otvoritev novo asfaltiranih cest v vaseh Moravče in Češnjice. Ob 17. uri je krenila povorka konjenikov, okrašenih voz z narodnimi nošami in ansamblom ter avtomobili AMD izpred šole v Moravčah proti Češnjicam. Na križišču, kjer se odcepi cesta v Češnjice, je predsednik KS Moravče tov. Ivan Korošec pozdravil vse prisotne in pozval zastopnika občine tov. Janeza Otrina, da je prerezal trak in izročil cesto Moravče—Češnjice svojemu namenu. Navdušenje navzočih je bilo veliko, kajti ta dan bo ostal vsem v lepem spominu. To je obračun težkega in naporega dela. Samo vaščani vasi Češnjice so prispevali za asfaltiranje ceste nad 6 milijonov S din v denarju in nad 3 milijone s prostovoljnimi delom. Vsaka hiša je prispevala nad 300.000 S din za ta dela. To je lep primer, kaj lahko doseže vas, če enotno pristopi k akciji. Omeniti pa je potrebno tudi ostale vaščane v Moravčah, ki so zbrali sami nad 5 milijonov S din, tako da smo lahko dokončali z asfaltiranjem vseh tistih ulic v Moravčah, ki do sedaj še niso bile asfaltirane. V mesecu juliju in avgustu je bilo v Moravčah asfaltiranih 2 km cest v vrednosti preko 30 milijonov S din.

Poleg te akcije pa se v Moravški dolini vrši še druga, ki je še bolj pomembna kot prva, to je gradnja vodovoda v vaseh Krašče, Dole, Imenje, Prikernica, Podstran, Gorica, ter nekaterih vaseh na območju KS Lukovica, ki so ob vodu Gradišča—Krašče. Želja teh vaščanov po zdravi pitni vodi je dolgotrajna.

Komunalno podjetje Domžale, ki vodi ta dela, je v mesecu juniju pričelo z deli. Vaščani sami so skopali že 8 km dolg glavni vod od Gradišča do Krašče in to na zelo težavnem skalnatem terenu. Vaščani sami so že prispevali nad 13 milijonov S din za nabavo cevi. Vrednost prostovoljno opravljenih del znaša že nad 30 milijonov S

din. Interesentov za ta vodovod je preko 100 in če bodo dela tako napredovala kot so do sedaj, bodo vsi občani s tega področja imeli vodo do konca leta. Predračun za dograditev tega vodovoda znaša preko 100 milijonov S din. Ta dela se ne bi mogla vršiti, če ne bi skupščina občine Domžale in komunalno podjetje Domžale pokazali toliko razumevanja in finančno podprli to veliko akcijo.

Vaščani vasi Grmače, Preker, Velike vasi, Miklavža in Katarije so bili do sedaj popolnoma odrezani od Moravč. Samo strma peš pot jih je vezala z Moravško dolino. Zaradi tega so se vaščani teh vasi odločili, da bodo zgradili primerno cesto do Moravč. S pomočjo denarnih sredstev gozdnega obrata Domžal, KS Moravč in lastnih sredstev, so pristopili k tej težki akciji, kajti teren, kjer poteka ta cesta je strm in skalnat. Do sedaj so terenska dela opravili in potrebno bo še samo gramoz za posipanje. Kako težka dela so bila izvršena, povedo sledeči podatki: porabili so do sedaj nad 1000 kg razstreliva, 220 ur je delal buldožer, preko 6000 ur so vaščani delali na tej trasi itd. Vaščani so zbrali sami nad 1 in pol milijona S din. Ko bo ta cesta gotova, se bo mogoče z avtomobilom prepeljati iz Moravč v Ribče ob Savi, kajti onstran hriba od Velike vasi dalje je že zgrajena cesta do zasavske ceste.

Samo ena telefonska linija nas preko Lukovice veže z Domžalami. Zaradi tega so telefonske zveze zelo slabe in ni čudno, če mora občan čakati na pošti tudi po več kot eno uro. Posebno slaba zveza je dopoldne, ker to zvezo uporabljajo obrati Rašica, Svit in Termit. Pošta je zagotovila, da bo do konca leta namestila v Moravčah avtomatsko telefonsko centralo. S tem se bo olajšalo tudi občanom, da se bodo lažje posluževali telefonskih razgovorov. Moravče pa se bodo še bolj odprle in vključile v slovenski prostor.

Otvoritev vodovoda v Zalogu pod Trojico

V naseljih Zalog, Kokošnje, Goričica in Selo so 23. julija občani praznovali pomembno delovno zmagov. Odprli so novo zgrajeni vodovod, na katerega so čakali vrsto let.

Iz slavnostnega govora predsednika 'krajevne' konference socialistične zveze Zalog tov. Antona Cerarja, ki je bil obenem predsednik vodovodnega odbora, je razvidno, da se je večletna želja občanov omenjenih naselij uresničila na pobudo odbora socialistične zveze Zalog. Ta odbor je na lanskoletni krajevni konferenci SZDL svoj predlog o izgradnji vodovoda verificiral oziroma, so na tej konferenci občani soglašali s predlogom in bili pripravljeno s lastnimi sredstvi podpreti akcijo. Odbor, ki je bil imenovan, je takoj pričel z delom in že v maju lanskega leta sklenil pogodbo z izvajalcem del. Pred njim pa je stala tudi huda naloga — zbrati 18 starih milijonov od 43 gospodinjstev s tega področja. Kljub težavam so občani polni razumevanja in želja po zdravi pitni vodi prispevali omenjeno vsoto. Tovariš Cerar se je v svojem govoru zahvalil komunalnemu podjetju Domžale, ki je k napeljavi vodovoda

prispevalo 9,750.000 S-din, skupščini občine Domžale za razumevanje in prispevek v višini 2,250.000 S-din, odborniku tov. Albinu Peniču, krajevni skupnosti ter vsem občanom omenjenih naselij.

Po slovnostnem govoru je predsednik skupščine občine Domžale odprl vodovod ter se v krajšem nagovoru zahvalil vsem občanom za razumevanje in pomoč pri izvajanju programa zdrave pitne vode, katerega je sprejela občinska skupščina.

Po otvoritvi so gasilska društva Moravče, Krašče, Vrhpolje in Studenec izvajali gasilske vaje, s katerimi so občanom pokazali, da je njihova pripravljenost in sposobnost hitro pogasiti požar, z izgradnjo vodovodnega omrežja, boljša kot preje. Sledil je kratek kulturni program, katerega so izvajali pevci iz Moravč v veliko zadovoljstvo prisotnih.

Odbor in občani se tudi ob tej priliki zahvaljujemo vsem, ki so z razumevanjem podprli našo akcijo, kot tudi tisti, ki so prispevali k organizaciji in izvedbi otvoritvenih slovesnosti.

A. C.

Žalostno, toda resnično!

Dvajsetega julija tega leta je minilo točno 30 let, odkar je nemška soldateska uničila hribovsko vas Hrastnik pod Limbarsko goro. To noč so v Hrastniku storili enega najokrutnejših zločinov. Prebivalce te vasi so vse odrevenele zgnali skupaj, nato izločili ženske in otroke, moške pa, 9 po številu, so nagnali na skedenj pri Vrbanovih ter vse skupaj privezali k tramov ter nato žive zažgali. Divjanja pa s tem še ni bilo konec. Po vasi so vse oplenili, odgnali živino, ženske in otroke ter na celo vas zažgali. Od devetih mučnikov so ostale le zoglenele kosti, ki so jih ljudje iz sosednje vasi z vso spoštljivostjo pokopali. Pozneje pa so jih z vso pieteto do mrtvih prepeljali v Moravče ter pokopali v skupni grob na moravškem pokopališču. Tako kot so skupno umrli mučeniške smrti, sedaj v skupnem grobu počivajo njihove zoglenele kosti.

Večna jim slava, ki naj nikoli ne zbledi v slovenskih srcih. Pa vendar ni tako. Na veliko žalost je ta že po 30 letih krepko zbledela. Na pokopališču so jim po končani vojni postavili spomenik, na katerem so vklesana njihova imena.

Dvajsetega julija letos, torej točno za 30. obletnico njihove smrti, sem šel na pokopališče v jutranjih urah in nato še trikrat čez dan. Pričakoval sem, da se bo kdo spomnil njihove mučeniške smrti, spomnil z eno samo cvetko ali svečko. Na žalost pa sem ugotovil, da njihove zoglenele kosti niso vredne takšne pozornosti. Razočaran sem odšel v trgovino, kupil dve sveči ter jih prižgal na njihovem grobu. Žalostno je to, na objavljeni fotografiji se dobro vidi, da so se na grobu že suhi nageljni priklonili hrastniškimi žrtvam v spomin.

To sem napisal v opomin in opozorilo vsem masovnim organizaci-

jam Moravč z željo, da bi se podobne stvari v bodoče več ne dogajale. Zaključujem z besedami, živi ne smemo pozabiti tragično preminulih,

ki so dali vse, kar so imeli — svoja dragocena življenja.

J. Z.

Iz domžalske gasilske zveze

Gasilska društva občinske gasilske zveze so v poletnih mesecih kar tekmovala med seboj, kdo bo imel lepšo gasilsko prireditev, kdo od njih se bo lahko postavil z večjimi novimi pridobitvami. Tako sem se povabljen in nepovabljen udeležil več takih prireditev. Povsod sem bil presenečen nad živahno aktivnostjo in dobro organizacijo prireditev. Naj navedem nekaj iz teh prireditev.

PGB Loka pri Mengšu si je pridobilo nov tipiziran kombi in se s tem postavilo v vrsto bolj opremljenih gasilskih društev.

PGD Vir pri Domžalah je praznovalo 50. obletnico svojega obstoja. Tudi to društvo je proslavilo ta jubilej s tem, da je dalo v promet ne samo nov kombi, temveč tudi novo motorno brizgalno. Proslave so se udeležili predstavniki krajevnih forumov in družbeno političnih organizacij, kar je dokaz, da tamošnje društvo dela z roko v roki z ostalimi družbenimi organizacijami. Nad 21 gasilskih praporov in preko dvesto uniformiranih gasilcev ter veliko prelepih narodnih noš je povečevalo to jubilejno slovesnost. Hvale vredno je sodelovanje okoliških tovarn, odnosno njihovih delovnih kolektivov, ki materialno krepko podpirajo prizadevanje naših gasilskih društev na podeželju.

PGD Blagovica je prav tako letos dobilo nov gasilski avto, ki jim bo nadvse koristno služil, saj njihov požarno varnostni rajon ni majhen.

PGD lhan je letos praznovalo svoj zlati jubilej obstoja. To društvo je imelo nekoč zelo aktivno žensko desetino. Težave imajo s pridobivanjem mladine v svoje vrste. Želimo jim, da bi jim to čimpreje uspelo.

PGD Rova pri Radomljah je eno od najmlajših gasilskih društev in

vendar je pos voji aktivnosti že znano, saj so si v najkrajšem času nabavili poleg nove večje motorke, že tudi nov gasilski avto. Če upoštevamo dejstvo, da je kraj sam majhen, potem moramo občudovati požrtvovalnost in darežljivost tamošnjih ljudi, ki so žrtvovali lepe denarje, da se je društvo dokopalo do teh tako potrebnih rekvizitov, ki so nujno potrebni za uspešno opravljanje požarno varnostne službe. Večino denarja so ljudje sami spravili skupaj. To velja seveda tudi za ostala naša gasilska društva v domžalski občini.

Na koncu naj omenim še dobro sodelovanje gasilskih društev z ostalimi družbeno-političnimi organizacijami, saj ne mine nobena prireditev, kjer ne bi strumno nastopili naši gasilci. Dobro sodelovanje je tudi v ekipah SLO in civilne zaščite, kar se je neštokrat pokazalo pri raznih vajah in nastopih v občinskem merilu. Občinska gasilska zveza pa se trudi, da bi imela z vsemi društvi kar najtesnejši stik in jim tako nudi vso strokovno, moralno in materialno pomoč. Tudi Gasilski sklad pri občinski skupščini Domžale se pos voji moči prizadeva podpreti prizadevanja gasilskih društev pri nabavi potrebne gasilske opreme od kombijev, motornih brizgaln ter uniform. Seveda, vsem in vsakomur ni mogoče ustreči. Lahko pa trdimo, da so naša gasilska društva v zadnjih letih, vsaj kar se tiče gasilske opreme, napravila velik korak naprej. Hvalevredna je tudi skrb gasilske zveze za vodstveni kader. Potrebno pa bi bilo posvetiti več pažnje vzgoji kadra za vodenje pionirjev in mladine in ne nazadnje oživljati pri naših organizacijah tudi ženske desetine, ki so že nekdanj delovale in ustanjavljati tudi nove.

Nace Vodnik

Gasilci v Stobu imajo nov avtomobil

V mesecu avgustu letos so prizadevni gasilci v Stobu izročili svojemu namenu nov gasilski avtomobil.

Ob tej priliki je bil najprej defile sodelujočih, ki je šel do podjetja Avtoservis, ki je bil tudi pokrovitelj prireditve. Ko so se vrnili, so se pred tribuno postavile prelepe narodne noše, številni gasilski prapori, Domžalska godba, ešaloni gasilcev in gasilska vozila. Na slavnostni tribuni so bili zbrani zastopnik pokroviteljstva, kumice in kumi, predstavnik Občinske gasilske zveze, predstavnik občinskega gasilskega sklada, na tribuni so pa bili tudi zastopniki Skupščine občine Domžale.

Navzoče je najprej pozdravil predsednik društva Jernej Novak, za njim je spregovoril predstavnik Občinske gasilske zveze Marjan Lenarčič, ki je tudi podelil diplome častnim članom Jožetu Jezerniku, Jerneju Kušarju, Jožetu Žabnikarju, Nacetu Škrlepu in Jerneju Novaku. Za njim je spregovoril zastopnik pokrovitelja podjetja Avtoservis Valentin Sršen, v imenu kumic in kumov pa Janez Koderman, nakar je najstarejši kum Viktor Kobilica s steklenico šampanjca krstil nov avtomobil. S tem je bila svečanost končana, nakar je večina prisotnih odšla na veselični prostor na Flerinov »Udankov« vrt, kjer so se ob

zvokih ansambla »Veseli kovinarji« veselili pozno v noč.

Prav je, da ob koncu navedem še nekaj kratkih podatkov iz zgodovine tega prizadevnega gasilskega društva, ki jih je v svojem govoru navedel predsednik društva Jernej Novak.

Prostovoljno gasilsko društvo je bilo ustanovljeno 20. maja 1906. Dva in dvajset je bilo ustanoviteljev. Prvi odbor je vodil Rudolf Mayer, Franc Cerar, Franc Vidmar, Josep Jezernik in Anton Müller. Še istega leta je bil zgrajen gasilski dom. Ročno brizgalno in pripadajoče orodje je društvo prejelo od matičnega društva Domžale. To ročno brizgalno sou porabljali vse do leta 1930. Prve diplome so zaslužni člani dobili že leta 1908. Leta 1926 je društvo proslavilo 20-letnico svojega obstoja. Leta 1930 so nabavili novo motorno brizgalno češkega tipa, katero imajo še sedaj, leta 1938 pa avtomobil »Diat«. Leta 1939 je bil razvit prvi društveni prapor.

V obeh svetovnih vojnah so bile razredčene društvene vrste. V prvi svetovni vojni so padli Valentin Abe, Ivan Svetlin, Karol Habjan, Anton Kraljič in Vinko Cajhen, v drugi pa Anton Bregar in Jože Kolar.

V drugi svetovni vojni je okupator razbil društvo in ga priključil

Kaj spada v smetnjake?

V zadnjem času ugotavljamo, da posamezni koristniki uslug odvoza smeti niso seznanjeni z določili Odloka o obveznem odlaganju in odvažanju smeti ter odpadkov na območju občine Domžale (Ur. vestnik, št. 3), ki določajo, kaj se smatra za smeti in odpadke v smislu tega odloka. Zato smo se odločili, da zaradi nepotrebnih nesporazumov to določilo ponovno objavimo.

Člen 3 citiranega odloka pravi:

Smeti in odpadki v smislu tega odloka so po nastanku in vrsti ter načinu njihovega odlaganja:

1. Smeti in odpadki — iz gospodinjstev in poslovnih prostorov gospodarskih in drugih organizacij, ki se jih lahko odlaga v smetnjake. Med te spadajo posebno:

a) smeti in odpadki od jedi zasebnih gospodinjstev, pepel, odpadne konzerve, porcelan in steklo, kovinski, tekstilni, papirni odpadki in podobno;

b) odpadni material iz zdravstvenih in veterinarskih ustanov;

c) odpadni material iz gospodarskih in drugih organizacij. Sem spadajo odpadki gradbenega materiala in blato ter drugi smetnjakom škodljivi odpadki.

2. Odpadki iz gospodinjstev in gospodarskih organizacij v večjih kosih ali količinah ter v tekočem stanju, KI JIH NI DOVOLJENO odlagati v smetnjake, ampak se začasno odlagajo na higiensko ustrezni odlagališčih ali v posebnih posodah ter odvažajo z vozili skladno s sanitarnohigienskimi predpisi. Med te spadajo posebno:

a) odpadni material iz gradbene dejavnosti, premog ter DVO-RIŠČNE SMETI in podobno;

b) odpadki iz proizvodnje in predelave;

c) organski odpadki iz gostinskih obratov in obratov družbene prehrane.

3. Ogorki iz centralnih kurjav in toplarn, ki se posebej odlagajo bodisi v dodatne smetnjake, posebne posode ali na ustrezna odlagališča ter se odvažajo z vozili ločeno od drugih odpadkov.

Predlagamo, da koristniki uslug odvoza smeti upoštevajo zgoraj citirana določila ter tako omogočajo nemoten odvoz smeti. Smeti se namreč pobirajo s specialnim avtomobilom in je vsako polnjenje smetnjakov s smetmi, ki jih predpisi ne določajo, vzrok za razne zastoje, ki pa imajo težke finančne posledice za izvajalca.

Komunalno podjetje
Domžale

gasilskemu društvu Domžale, vendar se je društvo leta 1952 ponovno osamosvojilo.

Leta 1956 je društvo z razvitjem novega prapora proslavilo 50-letnico, leta 1966 pa 60-letnico svojega obstoja. Leta 1957 je društvo nabavilo nove cevi, delovne obleke in popravilo star avtomobil. Zasuli so tudi nekdanji Stobovšak. Društvo je zgradilo tudi velik vodovodni rezervoar sredi Stoba. Leta 1963 je društvo kupilo novo motorno črpalko tipa Sora, leta 1964 kombi, leta 1965 pa še prikolico.

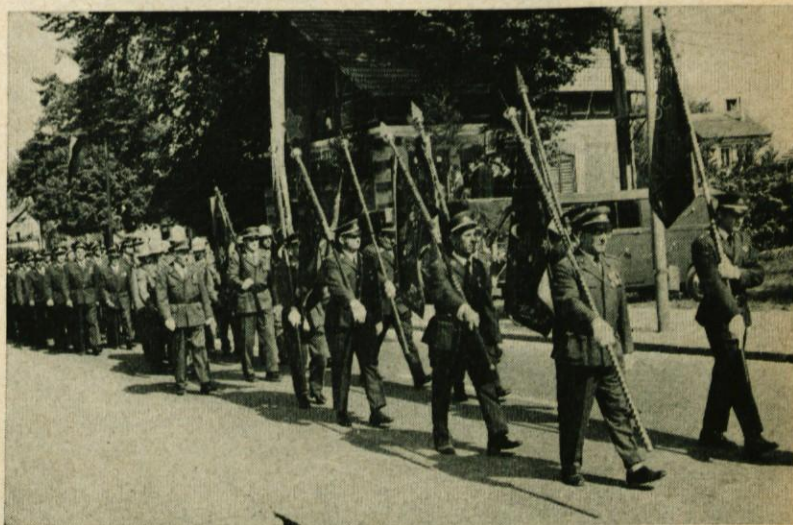
Ustanovljena je bila desetina v Depali vasi, ki tudi razpolaga s po-

trebnim orodjem za samostojno akcijo.

Za vesnto delo je bilo nagrajenih večje število prizadevnih članov, saj so člani v teh letih gasili pri ca. 100 požarih v domačem kraju in ca. 150 požarih izven domačega kraja ter pri reševanju premoženja ob raznih elementarnih nesrečah.

S temi besedami je končal kratko zgodovino društva predsednik Jernej Novak, istočasno se je za pomoč in sodelovanje zahvalil vsem, ki stojijo gasilcem ob strani in jim nudijo finančno pomoč.

Tone Ravnikar

Prizadevnim gasilcem »Stoba« je slavnostna prireditev izredno uspela. Pridružujemo se željam mnogih, da bi »stobljani« dosegli še zavidljivejše uspehe

Mojster Debevc — pogumni krojač

Bil sem v butiku.

— Kje pa to raste, mi je začudeno rekel J. L. iz Velike Zaplane. Nič manj začudeno strmi nad tem izrazom kdo izmed nas, ki pravimo, da smo v središču dogajanja in se nosimo kot da vse vemo.

Butik. Čudna beseda. Poleg poplave tujk še ta. Vse pogosteje jo slišimo.

Mimogrede vprašam mojstra Debevca, kaj v slovenščini pomeni butik. Bil sem namreč v njegovem butiku. Na otvoritvi in mali slovesnosti, ki jo je v zvezi s tem pripravil.

Slovenskega izraza za to ni. To je mednarodni izraz, ki izvira iz francoščine. Pomeni pa trgovino z modnimi kroji in modnimi dodatki v unikatih, se pa pravi z deli obleke, ki so izvirni in jih nikjer na svetu ni enakih serijsko izdelanih. Pri nas zavestno uporabljamo ta izraz za take prodajalce, da opozarjamo tujce na naše izdelke, ki so včasih res izvirni in lepi.

Bil sem na otvoritvi butika in Debevčevi modni reviji v kavarni »Veronika« v Kamniku. Veliko Debevčevih modnih revij sem že videl. Na vsaki je pokazal nekaj posebnega, tudi na tej zadnji. Vse je bilo intimno, zelo koulturno, diskretna glasba.

O mojstru Debevcu in njegovih modnih oblačilih in revijah, ki jih organizira vse povsod, so naši časopisi že veliko pisali. Ker je mož posebnež, me je pritegnil, zato pišem o njem.

Mojstru Debevcu, bi mirno lahko rekli »Pogumni krojač« kot pravimo »Pogumni Tonček« ali »Pogumni letalec«. V Kamniku je namreč pokazal nekaj ženskih modelov s »spodaj« nič in ponovno »spodaj« nič. Sliši se čudno. Enostavno, imajo dekolte do popka. Tam ko so

nekoč modni kreatorji predvidevali moderček, take in take izdelave je danes nič. Pa še vrhnje obleke tam do popka nič. Večkratni nič pa zato, ker v tem primeru punce tudi čevljev nimajo, bose so.

Na modni reviji v Kamniku pa večina moških ni opazilo, da manekenke hodijo bose med njimi. Oči so imele delo tam zgoraj v magičnem »grebenčku«, ki ga je modni kreator pustil v naravni obliki.

Ej, moda, moda. Na ulicah (vsaj pri nas) ne vidimo take svobode v modi. Na reviji pa je bil sam kamniški župan postavljen pred dejstvo: glej ali zamiži. In je gledal kot jaz in drugi. Prepričan sem, da je bil iskren, ko je čestital pogumnemu mojstru Debevcu.

Pogumni krojač je zelo želel odpreti svojo prodajalnico (Butik) v Domžalah. Odprl je veliko vrat, a nikjer ni uspel. Tudi razumevanja mu nihče ni pokazal, takega kot v Kamniku, ki so prvi hip, ko se je pojavil rekli: to bo za mojstra Debevca, ki je naš ponos, pa pika. Ima majhen, toda lep lokal.

— Vaši izdelki so dražji od konfekcijskih, delate pa predvsem za mlade, ki na splošno nimajo veliko denarja. Je morda to premožnejša mladina, za katero delate?

— Sploh ne. K meni prihajajo tisti, ki so radi lepo in modno oblečeni in, ki si sami služijo denar.

Dedvomno je vsemogočih mojstrov danes veliko, tudi takih, ki se delajo mojstre pa v resnici niso. A takih, ki si jih na splošno prime vzdevek mojster, je malo. Pogumni tovariš Debevc to zasluži ker je res in tudi tovariš je res.

Svoje prodajalnice ni odprl zato, da bi obogatil. To nikoli ne bo. Ne Debevc, če je še tako pogumen in noben krojač, kolikor jih je še osta-

lo. S samimi rokami, čeprav marljivimi se težko obogati.

Debevcu je modro krojaštvo veselje, ljubezen, življenje mu je. Brez ustvarjanja ne more živeti, pravi.

In tudi to ga ne moti, da mu nekateri zavistneži očitajo, da svoje modele kombinira po vzorcih iz tujih modnih revij. »Vsak ima to možnost, pa naj poizkusijo še drugi«,

pravi. Najbrž ima prav. Zato je treba poguma. On ga ima.

In ker je pogumni krojač le tudi naš — v Mengšu ima že veliko let svojo delavnico, s katero je zalovel po vsej Sloveniji in tudi izven nje, smo nanj lahko tudi mi ponosni, čeprav mu nismo dali prostora za prodajalnico.

A. Zajc

»V duhu olimpijade«

Resnica o neresnici

Imam vtis, da je avtor članka material za omenjeni članek pobral nekje v gostilni ali na podobnem mestu, kjer pač ljudje govore samo zato da govore. Drugega si ne morem misliti, ker če bi bil prisoten na tej prireditvi (nogometna tekma Ihan : Sava) ne bi tako neresnično prikazal dogodke, pri čemer ne blati samo predsednika kluba, temveč celotni kolektiv. Začnimo po vrsti.

V Ihanu ni bilo celotno moštvo NK Domžale, temveč le 8 igralcev, ter predsednik, tajnik in podpisani. Vstopnino smo plačali vsi razen predsednika in tajnika, ki imata izkaznice s katerimi jim Nogometna zveza Slovenije dovoljuje prost vstop na vse tekme na njenem območju. Avtor članka navaja, da je izkaznica zelene barve. Ni, rdeča je. Imam vtis, da je (če je bil prisoten na tekmi) imel tedaj zelena očala in je videl vse zeleno, kajti namesto grmovja ob poti do cerkve je videl stare ženice, človeka politega s pivom — polulanega in celotno moštvo Domžal, ki noče plačati vstopnine. Članek je napisan v humoru, ki resnično pripada antičnim časom. Avtor v članku navaja razpravo o predlogu Zakona o

telesno kulturnih skupnostih s čimer naj bi se rešila materialna in moralna osnova telesnokulturnih organizacij. Materialna bi se rešila, moralna pa ne, ker se morala ne da kupiti.

V članku avtor navaja, da se ihansko in domžalsko moštvo že dolgo grdo gledata, prav sovražno in se sprašuje za pravi vzrok. Odgovor je dal sam s svojim člankom, kajti takšno neresnično navajanje dogodkov pripelje do sovražnosti posebno pa tam, kjer so vzgojitelji ljudje, ki nimajo moralnih kvalifikacij za to.

Do napetosti in sovražnosti prihaja povsod tam, kjer nasledajo raznim lažem, in kjer ni ljudi, ki bi bili pripravljene sesti za mizo in se o (takih) neresnicah pogovoriti, ampak vzamejo to za resnico. Najboljši primer tega je omenjeni članek, v katerem je resničen samo končni rezultat tekme 0:0. Da bi takšen rezultat ostal med avtorjem članka in nogometnih moštvom Domžal, bi bilo dobro, da bi se avtor javno opravičil.

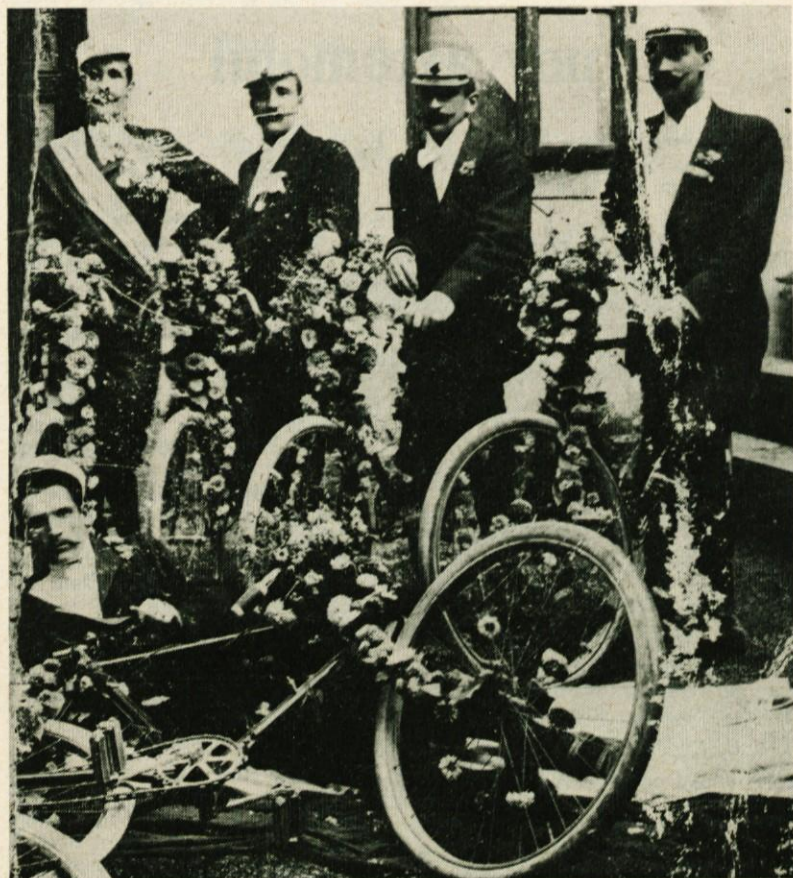
Za nogometno moštvo Ismet HODŽIČ

Kronika telesne kulture v Domžalah

(odlomki in zapisi iz spominov starejših športnikov)

Ni znano, kdaj je bilo ustanovljeno »Slovensko kolesarsko društvo Domžale«. Po pripovedovanju 85-letnega Erbežnikovega Johana je znano, da je on kot 10-letni deček gledal dirko teh kolesarjev, ki so startali pred Seničevo hišo ter vozili do Trojan in nazaj. To je bilo 1897. leta, to je pred 75 leti. Zmagal je Anton Skok (poznejši župan), drugi je bil Janežič iz Moravč in tretji neki mlinar, ki je delal na Viru.

Po uspeli dirki so se okrepčali in odžejali na »Stari pošti«. Dekleta so jim med tem časom okrasila kolesa s cvetjem, zmagovalcu pa so nadeli preko ramen zmagovalno trobojnico. Nato je sledil obhod po Domžalah.

ŽENSKI NOGOMET V DOMAŽLAH

Za občinski praznik so domažalčanke v Zagorju premagale enako moštvo iz Maribora s 3:2. Prvi nastop, prvi uspeh. Kmalu jih boste videli, kako jim gre »izpod nog«, igrale bodo v Ljubljani in Domžalah.

Stoje od leve: Vereš, Mežnar, Skok, Guberinič, Boštaj, Kerč; sede od leve: Požar, Govekar, Rihtar, Cerar in vratarka Videmšek.

OBČINSKI NOGOMETNI POKAL OSTAL V DOBU

V okviru športnih prireditev ob praznovanju občinskega praznika so se v juliju pomerili tudi nogometaši.

Tekmovanje je organiziral lanskoletni zmagovalac občinskega nogometnega pokala — Nogometni klub Dob.

Sodelovala so vsa nogometna moštva iz občine, ki so registrirana pri NLP vključno novoustanovljeni klub »Napredek« iz Krašnje.

Vse tekme so bile odigrane na igrišču NK Dob pred velikim številom gledalcev. V skoraj vseh srečanjih smo videli lep nogomet. Najlepši in najrazburljivejši sta bili vsekakor finalni tekmi v članski konkurenci med Domžalami in Dobom ter Ihanom in Dobom. V obeh je zmagal domačin, ki se je odlikoval s hitro in borbeno igro. Zanimivo je, da so nogometaši Doba premagali moštvo Domžal z golom iz kota in da so skoraj vso tekmo igrali z igralcem manj.

Vso pohvalo zaslužijo tudi mladinci Doba, ki so v finalni tekmi premagali Domžale s 4:1 in tako osvojili prvo mesto.

REZULTATI:

Člani, predtekmovalje:

Domžale : Napredek 5:1
Induplati : Ihan 0:3

Ta tekma se je končala z rezultatom 3:2 za Induplati, vendar en igralec ni bil pravilno registriran.

Dob : Mengeš 3:2

Člani, finale:

Dob : Domžale 1:0

Dob : Ihan 2:1

Ihan : Domžale 2:2

Vrstni red: 1. NK Dob, 2. NK Ihan
3. NK Domžale.

Mladinci, predtekmovalje:

Dob : Mengeš 3:2

Domžale : Ihan 3:1

Finale:

Dob : Domžale 4:1

Vrstni red: 1. NK Dob, 2. NK Domžale, 3. NK Mengeš.

Po lanskoletni slabi uvrstitvi v LNP so nogometaši Doba presenetljivo, vendar zaslužno dosegli dvojni uspeh z osvojitvijo občinskega pokala v članski in mladinski konkurenci. Za uspeh so zaslužni vsi igralci in vodja ekipe Jože Josipovič. Posebej pa bi lahko pohvalili Orehka, ki je po daljši odsotnosti zopet zaigral in v finalu dal dva odločilna gola.

Igralci Doba so bili kljub zmagi nekoliko razočarani, ker se zanje niso našle zlate medalje, ki jih je ObZTK podeljevala zmagovalcem v vseh športnih tekmovanjih. Odgovorni so povedali, da jih je zmanjkalo, vendar jih bodo še nabavili.

J. M.

Marija Cerar-Tičeva mama iz Javoršnice je 2. julija praznovala 70. življenjski jubilej. Ob tej priložnosti so jo obiskali zastopniki občinske konference SZDL, občinskega odbora ZZB NOV ji zaželeli še mnogo zdravih let ter se ji zahvalili za njeno delo v času NOB. Jubilatki so se zahvalili tudi za delo pri skrbi za rejenočke, saj je do sedaj 15. otrokom začasno zamenjala starše. Zastopniki organizacij so ji izročili skromno praktično darilo, pevski zbor »Upokojenec« pa je njej in možu zapel nekaj borbenih in narodnih pesmi.

Zadnje neurje nad Domžalami je zalilo marsikatero klet. Slika prikazuje črpanje vode iz samopostrežnega oddelka VELEBLAGOVNICE v Domžalah

Občinska gasilska zveza ima tudi v jesenskem obdobju namen prirejati tečaje za pridobitev naziva »gasilec«. Mladi — gasilske vrste vas čakajo!

Na sliki: zmagovalci občinskega nogometnega pokala. Stoje z leve: Josipovič, Smolnikar, Jeraj, Novak,

Stevanovič, Orehek, Lojen, Pirnat, Kavčič. Čepijo: Cerar, Rode Bojan, Rode Blaž, Grošelj, Zajc, Peterka

Marjan Karnar: Nemogoče, da bi prekinil s šahom

K mnogim uspehom domačskega šahovskega društva v zadnjih letih je 25-letni mojstrski kandidat Marjan Karnar dodal še enega. Na letošnjem republiškem prvenstvu je v hudi konkurenci zasedel odlično tretje mesto. S tem uspehom si je skoraj zagotovo pridobil pravico do igranja na državnem prvenstvu, kajti ni še povsem jasno ali bosta igrala na državnem prvenstvu dva igralca iz Slovenije ali trije. Ima pa tudi velike možnosti, da bo igral na II. Vidmarjevem memorijalu, ki bo v začetku prihodnjega leta v Ljubljani.

Marjan je že zgodaj začel s šahovskimi uspehi. Leta 1965 je bil že mladinski prvak Slovenije, na državnem prvenstvu za mladince se je uvrstil na 8. mesto, tri leta

kasneje pa je v Domžalah dosegel normo za mojstrskega kandidata. Še posebno velja poudariti, da je Karnar eden najmočnejših stebrov domačijske šahovske ekipe, ki je na zadnjem republiškem prvenstvu dosegla prvo mesto. Iz osmih partij je zbral 6 točk in pol. Kljub vsem tem imenitnim dosežkom pa predstavlja 3. mesto na republiškem prvenstvu krono njegovih uspehov.

Karnar je izredno vztrajen igralec, ki vse bolj prehaja k pozicijskemu slogu igre. Do današnje kvalitete je prišel z veliko samodisciplino, saj je v stalnem stiku s šahom ter nastopa za svojo ekipo na še tako nepomembnem tekmovanju. Seveda se je moral zato marsičemu odpovedati. Na letošnjem republiškem prvenstvu je npr. koristil redni dopust, zadnji teden prvenstva pa je dopolnilno opravil službo. Zato je prav presenetljivo, da je ob razmeroma težkem dopolnilnem delu — po poklicu je namreč ključavničar — igral popolnoma z veliko svežino ter zmagoval. Sicer pa bo najbolje, da kar njega povprašamo, kaj meni o svojem uspehu.

«Priznam, da sem sam zelo presenečen nad svojo uvrstitvijo, saj se zadnji teden zaradi dopolnilne službe nisem mogel niti pripraviti za posamezno partijo, kar pa je nujen pogoj. Na taki ravni kot je šah sedaj, se res težko igra v takih razmerah. Za igralce, ki tekmujejo na prvenstvih višje kategorije, ne bi smelo biti toliko preprek ter bi se moralo pokazati več razumevanja s strani podjetij. Bilo bi nemogoče vedno izkoristiti redni dopust za naporna tekmovanja.

Edino, zaradi česar še vztrajam v šahovskem svetu, so odlične razmere v domačskem šahovskem klubu tako v materialnem pogledu, kot tudi glede medsebojnih odnosov. Da so v klubu v primerjavi z drugimi klubi tako idealni pogoji, imata vsekakor največje zasluge predsednik kluba Ivo Sonc, ki pripori največ denarnih sredstev, ter kapetan ekipe Vide Vavpetič, ki je prava duša ekipe, saj se k njemu stekajo vse organizatorske niti. Prepričan sem, da so take razmere tudi pogojevale moje dosedanje uspehe.»

Kaj pa vendarle še pogrešaš v klubu?

«V Domžalah bi obvezno morali dobiti prostor za šahiste, kajti za vzgojo mladih šahistov je to osnoven pogoj. Če bi dobili šahovsko sobo, bi lahko organizirali več turnirjev, kar bi bila velika vzpodbuda za mlade igralce. Primeren prostor pa bi bil še

Na sliki sta Slak (na levi) ter Karnar v medsebojnem spopadu. Oba sta na članskih deskah prve ekipe najmlajša igralca

posebno koristen za ekipo, ki bi se lahko skupno pripravljala na tekmovanja.»

Kako pa doživljaš šah in kaj vse ti pomeni?

«K šahu me vleče že od osmega leta naprej, še posebno odkar sem se preselil na Duplico. Zdi se mi enostavno nemogoče, da bi kdaj popolnoma prekinil s šahom. Sam sem sicer družaben tip, zato se nekateri čudijo, da igram šah čes, da je to mrtva igra. V resnici pa je šah še preveč živa igra, polna dinamike in preobratov tako, da v malem simbolizira življenjske spopade, ki smo jim priča vsak dan. Vedno sem smatral šah za življenjsko igro in zato tudi nikoli nisem bil nekak fanatičen privrženec šahu, temveč sem igranje šaha usklajeval z drugimi stvarmi. Glede tega sem popolnoma realen. Nič čudnega ni, da pri nas nekateri mladi šahisti težko uspejo, ker se preradi popolnoma predajo šahu in igrajo stalno pod neko napetostjo, ker jim pomeni šah edino eksistenco.»

Dvoboj Spaski — Fischer je povsod po svetu in še posebej pri nas vzbudil izredno zanimanje. Kako ocenjuješ dvoboj in posledice tega dvboja?

«Fischer je pripomogel, da si je šah v svetu pridobil tako vlogo kot si jo v resnici

zasluži. K temu je pripomogel s svojo kvaliteto kot tudi neštetimi, na videz nemogočimi zahtevami. Po tem dvoboju v šahovskem svetu ne bo prišlo do nekakšne revolucije, vsekakor pa bo prišlo do vidnih sprememb.»

Kakšne pa so tvoje trenutne želje, kakšne ambicije imaš ob morebitni udeležbi na državnem prvenstvu?

«Če bi bil prepričan, da bom igral na državnem prvenstvu, bi se še z večjim veseljem pripravil ter bi naskakoval naslov mojstra. Pri tem pa bi moral naleteti na kar veliko razumevanje s strani podjetja, kjer sem zaposlen.

Oktober bom igral na domačskem spominskem turnirju v počastitev Heringa in Zupančiča. Za vsakega šahista pomeni igranje na tem turnirju poseben užitek, ker je vedno dobro organiziran, kvaliteta pa je na ravni slovenskega prvenstva. Pogoj za igro pa so idealni.»

Ne dvomimo, da bo Marjan dosegel še veliko uspehov, če bo še naprej tako predan šahu kot je sedaj. Zato si še posebej želimo, da bi dobil s strani družbe čim večjo podporo. V imenu vseh ljubiteljev šaha mu želimo še veliko uspehov.

J. S.

URNIK redne vadbe pri Telovadnem društvu PARTIZAN Domžale

Cicibani, cicibanke: vsak torek in četrtek od 15.30 do 16.15.

Pionirke: vsak ponedeljek in sredo od 16.30 do 17.15.

Mladinke: vsak ponedeljek in četrtek od 18.15 do 19.45.

Članice: vsak ponedeljek od 20. ure do 21.45.

Pionirji: vsak torek in petek od 16.30 do 17.15.

Mladinci: vsak torek in petek od 18.15 do 19.45.

Člani: vsak torek in petek od 20. ure do 21.45.

Redna telovadba se vrši v telovadnici I. osnovne šole v Domžalah, pričetek vadbe v vseh oddelkih pa je 18. septembra 1972.

TVD Partizan Domžale

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO DOMŽALE:

20.—21. IX. fr. b. film
23.—25. IX. angl. b. VV film
27.—28. IX. amer. b. CS film
30. IX.—2. X. amer. b. film
4.—5. X. nem. b. film
7.—9. X. amer. b. film
11.—12. X. amer. b. CS film
14.—16. X. amer. b. VV film
18.—19. X. amer. b. film

REKRUT
VOHUNKA DARLING LILI
PREGON ZA 100 TISOČ DOLARJEV
ALARM SATELIT 002
ZDRAVNIK IZ ST. PAULIJA
SINOVI MUSKETIRJEV
VEČER NASLEDNJEGA DNE
MALI VELIKI MOZ
PADALCI PRIHAJAJO

amer. b. film GOLOROKI SERIF

19. IX. v MORAVČAH
20. IX. v IHANU
22. IX. v BLAGOVICI
23. IX. v KRAŠNJI
24. IX. v PREVOJAH

POTUJOČI KINO:

nem. b. film KOMISAR »X« — TRI ZLATE KACE

26. IX. v MORAVČAH
27. IX. v IHANU
29. IX. v BLAGOVICI
30. IX. v KRAŠNJI
1. X. v PREVOJAH

KINO RADOMLJE:

19.—21. IX. fr. b. film
23.—24. IX. amer. b. CS film
26.—28. IX. it. šp. b. film
30. IX.—1. X. fr. b. VV film
3.—5. X. amer. b. film
7.—8. X. fr. b. film
10.—12. X. šv. b. film
14.—15. X. amer. b. VV film
17.—19. X. jap. b. film

ČAS VOLKOV
SEVERNO OD ALJASKE
SANDOKANOVI MASČEVALCI
UMRETI OD LJUBEZNI
PADALCI PRIHAJAJO
NICOLAS PHILIBERT V VOJNI IN LJUBEZNI
BAMSE
MOŽ, KI GA NE UBIJEŠ LAHKO
TOLPA NASILNEZEVI

amer. b. CS film POJEM PESEM DOMINIQUE

3. X. v MORAVČAH
4. X. v IHANU
6. X. v BLAGOVICI
7. X. v KRAŠNJI
8. X. v PREVOJAH

fr. b. film DIABOLIK

10. X. v MORAVČAH
11. X. v IHANU
13. X. v BLAGOVICI
14. X. v KRAŠNJI
15. X. v PREVOJAH

KINO MENGES:

20.—21. IX. meh. b. VV film
23.—24. IX. amer. b. film
27.—28. IX. it. amer. b. CS film
30. IX.—1. X. amer. b. CS film
4.—5. X. nem. b. film
7.—8. X. fr. b. film
11.—12. X. šp. b. film
18.—19. X. amer. b. CS film
fr. b. film

PANČO IZ AKAPULKA
ZADNJI NABOJ
SKRIVNOST VATIKANSKEGA ZLATA
PREPOZNO ZA HEROJE
CARLIJEV STRIC
BORSALINO
USODA ŽENE
DAN POSESTNIKOV
MAX IN TATOVİ

am. it. šp. b. CS film SAMOMORILSKI KOMANDOSI

17. X. v MORAVČAH
18. X. v IHANU
20. X. v BLAGOVICI
21. X. v KRAŠNJI
22. X. v PREVOJAH

OBČANI — DELOVNI LJUDJE!

POMURJE ČAKA, KDAJ SE BOSTE ODLOČILI!